

VELIKI PROTESTNI MITING NAŠIH GRANIČARJEV V BITOLJU

»Obsojamo obrekovalce naše socialistične domovine ter obtožujemo ZSSR in druge udeležence protirevolucionarne informbirojevske zarote, ki hočejo likvidirati grško demokratično gibanje«

Bitolj, 17. avgusta

V Bitolju je bil velik protestni miting vojakov, podoficirjev in oficirjev obmejnih in mejnih enot na grško-jugoslovanski meji. Na njem je govorilo okrog 20 borcev in voditeljev, ki so se enodušno priglašali k besedi in obsojali globoko žaljivo obrekovalstvo Informbiroja, češ da se Jugoslavija sporazumeva z monarhofašisti v škodo borbe grškega naroda. Graničarji so odločno zahtevali besedo in miting je trajal celih pet ur, pa še niso mogli priti do besede vsi, ki so se bili prijavili.

Poročnik Sveto Šakotič je rekel, da so monarhofašisti na mejnem sektorju zagrešili 101 provokacijo. Mejo je prekršilo od decembra 1948 do danes 113 grških otrok, ki so jih naši graničarji nosili šest do deset kilometrov daleč na določene kraje, kjer so dobili otroč stredo in hrano. Naši vojniki so puščali svoj obed, da so lahko pomagali ranjenim beguncem, ženam in otrokom.

Vojak Andrijič je pripovedoval, da že dve leti služi na meji, pa niti on niti njegovi tovariši še nobene besede niso spregovorili z monarhofašisti. Vsi sovražijo monarhofašiste, v borcih demokratične armade pa vidijo svoje brate. Radio Moskva laže, da naši graničarji pozdravljajo monarhofašistično zlastavo s krono.

Kapitan Dušan Banjac je ostro obsodil obrekovalno gonjo in izjavil, da naši graničarji budno pazijo, da se noben monarhofašist ne približa naši meji. Nasprotno pa borcem demokratične armade vedno radi priskočijo na pomoč. Grški ranjenci, ki so jim naši graničarji pomagali in jih rešili pred monarhofašisti, so govorili, da brez Markosa ni borbe, ni svobode, ni kruha. Komisar demokratične vojske je Banjacu pravil, da nihče izmed grških borcev ne verjame klevetam o Jugoslaviji.

Oficir Branko Petrovič je rekel, da ni mogoče opisati volje in želje naših borcev in voditeljev, ki hočejo pomagati grškemu ljudstvu v borbi za svobodo. Često so bili naš ljudje v smrtni nevarnosti, da so rešili grške ranjence, če pa so ranjenci v Grčiji dali hrano, so mu govorili, da je to iz ZSSR, Rumunije ali Češke samo iz Jugoslavije ne.

Tudi drugi govorniki so govorili v istem smislu in pripovedovali podrobnosti o položaju na grško-jugoslovanski meji, ki je tak, da v celoti postavlja na laž informbirojevske obrekovalce Jugoslavije, češ da se skrivaj sporazumeva z grškimi monarhofašisti. Resnica je prav nasprotna.

Na mitingu je bila sprejeta protestna izjava, ki so jo podpisali navzoči vojniki, podoficirji in oficirji, sprejete pa so bile tudi brzojavke Centralnemu komiteju KPJ, maršalu Titu in generalnemu štabu Jugoslovanske vojske.

PROTESTNA IZJAVA VOJAKOV, PODOFICIRJEV IN OFICIRJEV BITOLJSKE GARNIZIJE OBMEJNEH ENOT NA JUGOSLOVANSKO-GRŠKI MEJI

V protestni izjavi je med drugim rečeno:

»Pripadniki enot bitolske garnizije obmejnih in mejnih enot, ki noč in dan budno čuvajo naše meje povesel in tudi proti Grčiji, očitnici stvarnosti na grško-jugoslovanski meji, hočemo spričo blatenja, klevet in napadov na našo socialistično domovino, na našo Jugoslovansko vojsko, na naše vojske, podoficirje in oficirje, pripadnike te vojske, da pride v svetovno javnost resnica o socialistični Jugoslaviji ter umazanem in nedostojnem početju ZSSR in dežel ljudske demokracije. S to protestno izjavo hočemo še podrobneje, z bolj konkretnimi dejstvi seznaniti javnost z zadnjimi dogodki na grško-jugoslovanski meji ter razkrinkati podle in sovražne naklepe voditeljev ZSSR in dežel Informbiroja ter voditeljev KP Grčije proti narodno-osvobodilnemu gibanju v Grčiji in proti naši domovini, socialistični Jugoslaviji.«

Protestna nota dalje govori o pomoči, ki jo je FLRJ po drugi svetovni vojni nudila grškemu narodu, o zavzemanju nove Titove Jugoslavije pred mednarodnimi forumi in konferencami za stvar grškega osvobodilnega gibanja in ugotavlja, da eta naš tisk in radio bolj kakor v kateri koli drugi deželi popularizirala borbo grškega naroda.

Ni vojak — je rečeno v izjavi —, ki je bil v naših enotah na tem delu meje Jugoslavije, da mu ne bi neštokrat govorili o borbi grškega naroda, ki jo zaradi tega ljubi, spoštuje in podpira. To je znano grškemu narodu in njegovi demokratični vojski in tega ni mogoče iztrgati iz zavesti grških rodoljubov.

Nasprotno pa v ZSSR in deželah Informbiroja manj razkrinkujejo režim monarhofašistov, imperialističnih hlapcev, kakor v naši deželi. Vodstvo ZSSR in grškega osvobodilnega gibanja s svojim početjem polagoma, sistematično likvidira osvobodilno gibanje grškega naroda in mu jemlje njegovo zaščito, demokratično vodstvo Grčije. Resolucija Informbiroja in vse tisto, kar ji je sledilo, je pripomoglo ne le k razbijanju in zlomu osvobodilnega gibanja grškega naroda, marveč je ohranilo monarhofašiste, da čedalje bolj predrzno napadajo tudi našo mejo in albanski narod. Prav nobeno naključje ni, da se je številno provokacij na jugoslovansko-grški meji v letih 1948. in 1949. povečalo. Samo letos je padlo na naše ozemlje nad 64 topovskih granat in 70 min, letala pa so preletela našo mejo 135krat in med temi preleti je bil najbolj znan zločinški napad na vas Skočivir, ko so padli iz naših enot dva vojaka in en oficir, štirje borci pa so bili ranjeni. V letih 1948. in 1949. je pri čuvanju naše meje dalo svoje življenje 22 graničarjev, 29 čuvarjev naše socialistične domovine pa so monarhofašisti ranili. Značilno je, da Informbirojevske dežele in ZSSR po radiu in tisku o bombardiranju vasi Skočivir niso črtnile niti besedice.

8. julija so monarhofašisti poskusili ofenzivo proti silam demokratične vojske, ki so bile zavzele položaj na koti 1595. Mi smo okrepili naše sile na tem sektorju in sklenili onemogočiti monarhofašistom sleherni prehod na naše ozemlje. Monarhofašisti so opazili koncentracijo naših sil in so se hitro umaknili na svoje ozemlje. 8. julija zvečer je skušala neka monarhofašistična patrila priti na naše ozemlje. Mlajši vodnik Tihomir Ilič, ki je bil v strelskem jarku, je začel streljati na monarhofašistično patrilo, ki se je zato umaknila nazaj na grško ozemlje.

BORCI IN OFICIRJI DEMOKRATIČNE GRŠKE VOJSKE DEMANTIRAJO INFORMBIROJEVSKE LAZI

Mnogi borci demokratične vojske so bili ranjeni na tem sektorju in so izčrpani prešli na naše ozemlje, da bi našli zavetišče. Popovarjali so se: »Ni več Markosa, ni svobode, ni kruha! Ko smo jih vprašali, zakaj beže, so nam odgovorili, da je njihova borba brez perspektive. Mnogim ranjenim, bolnim in izčrpanim borcem grške demokratične vojske smo nemudoma nudili zdravniško pomoč.

Kirko Lefkaliu, poročnik demokratične vojske, komisar prve čete 712. bataljona 27. brigade, ki je prebežal na naše ozemlje, je izjavil: »Trditve radijske postaje 'Elefteri Elada' so izmišljene klevete, ker sem bil sam priča borbe na Kajmakčalanu na grškem ozemlju. Z dvema vodoma sem osebno zasedel področje pod Crkvico na grškem ozemlju, tretji vod s komandirjem čete in komandantom bataljona pa naj bi bil zavel koto pri sami Crkvici na grškem ozemlju. Ker pa predvidenega položaja niso zasedli, so ga zavzeli monarhofašisti brez borbe. Prav tako sem na lastne oči videl, da so monarhofašisti hoteli priti na jugoslovansko ozemlje, pa jih je zadržal strojničen ogenj jugoslovanskih graničarjev. Zato še enkrat izjavljam, da je trditev, da se oficirji Jugoslovanske vojske sporazumevajo z monarhofašisti v borbi proti nam, najnagnusnejša kleveta proti Jugoslaviji.

RESNICA O BOJIH NA KAJMAKČALANU

V zvezi z zadnjimi dogodki na Kajmakčalanu pa izjavljamo vojaki in voditelji obmejnih enot: Aleksander Zorica, major, Dušan Panžo, kapitan, Dušan Banjac, kapitan, Petar Pejović, podporočnik, Branko Zečević, poročnik, Vlado Petrovski, komandir karavle na sektorju Kajmakčalana, Stanko Janevski, vojak, Djuro Ninković, vojak, Vuk Andrijič, vojak, in na stotine drugih:

Letos 4. julija so monarhofašistične čete, ki so prodirale od jugovzhoda proti vzhodu, vzdolž mejne črte, v prvem naskoku zlomile slab odpor enot grške demokratične vojske na sektorju Starkov Grob in Starkov Zub. Medtem ko so sile demokratične vojske zasedle položaje tik ob mejni črti, so monarhofašisti z artilerijo, minometali in pehotnim ognjem streljali tudi na naše ozemlje. Po krajših bojih so se enote demokratične vojske s tega sektorja umaknile proti koti 2521 — Crkvica. Monarhofašisti so jim sledili za petami in jim niso dovolili, da bi se na položaj zadržali. Tistega dne so monarhofašisti koto 2521 — Crkvica zavzeli. Enote demokratične vojske so po odhodu s položaja kote 2521 — Crkvica zasedle položaj na koti 2562 — Midže. Letos 5. julija so se enote demokratične vojske na tem sektorju monarhofašistom srdito upirale. Po 5-urnem boju se je monarhofašistom posrečilo potisniti enote demokratične vojske s tega položaja. Potem ko so demokratične sile ta položaj zapustile, so znova zasedle položaj v neposredni bližini naše karavle Belo grotlo koto 2154. Med vso bitko so sile demokratične vojske, ki so se pod pritiskom monarhofašistov umikale, uporabljale grško ozemlje, kar velja tudi za monarhofašiste, ki so prodirali za četami demokratične vojske. Noben pripadnik naših enot ni imel z monarhofašisti nobenega stika.

Letos 7. julija so začeli monarhofašisti napadati položaj Belo grotlo, ki so ga bile zasedle prej enote demokratične vojske. Med artilerijsko pripravo od 12.30 do 13.30 so monarhofašisti izstrelili nad 211 topovskih in minometalnih granat, ki so padle 100 do 500 m daleč na naše ozemlje. Tako so bili deli naših enot pri karavli Belo grotlo izpostavljeni sovražnemu ognju. Po štiri ure trajajoči bitki se je močnejšim monarhofašističnim silam posrečilo zavzeti koto 2154, od koder so se sile demokratične vojske umaknile.

»OBTOŽUJEMO IN OBDOJAMO POBUDNIKE IN UDELEŽENCE PROTIREVOLUCIONARNE ZAROTE.

Voditelji ZSSR in tisti, ki izpolnjujejo njihova povelja, vedo, da bi se pred svojim lastnim narodom in pred posteno svetovno javnostjo kompromitirali, če bi začeli odkrito likvidirati demokratično gibanje v Grčiji. Zato uresničujo svoje naklepe skrivaj. Po svoji »logiki« vane krivdo s sebe na socialistično Jugoslavijo. Zdej je že jasno, in to naj vedo vsi pošteni ljudje na svetu, da gre za protirevolucio-

IZ DANASNJE STEVILKE:

Velik protestni miting naših graničarjev v Bitolju
Nota vlade FLRJ vladi republike Madžarske — Informbiro in film
Dosedanje izkušnje na državnih pitaliških in posestvih je treba posplošiti
Fizkultura — Beseda naših bralcev

Zavezujemo se, da se bomo neizprosno borili proti lažem in izmišljotinam, ki jih širi propagandni aparat ZSSR in dežel ljudske demokracije

je rečeno v resoluciji administrativno kaznovanih z družbeno koristnim delom zaradi informbirojevske dejavnosti

Z družbeno koristnim delom administrativno kaznovani so ob obletnici V. kongresa KPJ pridelali miting, na katerem so sprejeli resolucijo, ki so jo poslali Centralnemu komiteju KPJ. Resolucija se glasi:

»Z administrativno poboljševalnim ukrepom — družbeno koristnim delom v podjetju »Nerna« kaznovani, zbrani na mitingu v počastitev obletnice V. kongresa KPJ pošiljajo Centralnemu komiteju in tovarišu Titu plamteče pozdrave.

Hvaležni smo naši Partiji in organom naše oblasti, da so nas izločili iz okolja, v katerem smo pod vplivom lažne in klevetniške informbirojevske propagande negativno delovali in tako otežkovali uresničevanje linije naše Partije za socialistično preobrazbo naše dežele.

Zaradi takšnega delovanja smo bili poslani na družbeno koristno delo, na katerem nam nudijo vse možnosti, da se poboljšamo in vrnemo v vrste zavestnih delovnih ljudi, ki interese naše dežele najvišje cenijo.

V tako blagem stališču naše Partije do nas vseh, ki smo padli na pozicije odkritih sovražnikov dežele in ljudstva, vidimo moč naše Partije in njeno širokogrudnost. Zato smo hvaležni našemu Centralnemu komiteju s tovarišem Titom na čelu, ki nam, držeč se nauka marksizma-leninizma o prevzgoji ljudi, ki so zašli s prave poti, nudi vse možnosti, da se poboljšamo.

V celoti smo spoznali napačnost in škodljivost svojega protipartijskega in protiljudskega dela in zahvaliti se moramo samo temu, da smo bili o pravem času izločeni, da nismo zabredli še v hušje in strašnejše izdajstvo; tako pa nam je nasprotno omogočeno spremeniti svoje prejšnje stališče, kar smo večinoma tudi storili.

Pri tem smo se zavezali, da se bomo najbolj aktivno zavzeli za uresničenje sklepov V. kongresa KPJ in se nenehno

najneizprosneje borili proti lažem in izmišljotinam, ki jih širi propagandni aparat ZSSR in dežel ljudske demokracije.

Enako neizprosni bomo proti tistim posameznikom, ki tudi po sramotni prodaji naše Koroške in dokazanih načrtih o razdelitvi Jugoslavije v nekakšna interesna področja, kakor tudi o mnogih drugih dejstvih še vedno nočejo spreviđeti, na kaj je preračunana informbirojevska gonja proti naši Partiji in vodstvu s tovarišem Titom na čelu, marveč še zdaj stoje na pozicijah sramotne resolucije Informbiroja.

S takšnimi bomo obračunali tako, kakor nas je učila in vzgajala naša Partija, naj sovražimo in uničujemo sovražnike, ne glede na to, ali so na pozicijah imperialistov ali Informbiroja. Na tem delovnišču, kakor tudi na vsakem drugem kraju, kjer koli se bomo mudili, bomo z dejanji dokazali, da nam je res pri srcu graditev socializma v naši deželi, enotnost naše Partije in sploh napredek naše dežele.

Zavedamo se, da bo to hkrati najboljši prispevek k mednarodnemu delavskemu gibanju in da se bomo s tem najuspešneje oddolžili pozornosti, ki nam jo tudi pri tej priložnosti izkazuje naš Centralni komitej z ljubljenim tovarišem Titom na čelu.

Naj živi Centralni komitej KPJ s tovarišem Titom na čelu!

Resolucijo je podpisalo 1416 z družbeno koristnim delom administrativno kaznovanih, to se pravi maloštevilni vsi v naši deželi, ki so kaznovani zaradi škodljivih dejanj, slonečih na resoluciji Informbiroja. Sami so preprečili določenemu številu oseb, ki se dejanske niso odrekle klevetniškim, protipartijskim in protiljudskim pozicijam, da bi to resolucijo podpisale. Neznatno število z družbeno koristnim delom administrativno kaznovanih resolucije ni hotelo podpisati. Takšnih — enih in drugih — je samo 51.

NADALJNI USPEHI TEKMOVANJA PO SIROTANOVICEM NACINU

Zeniški rudar Trako je prekosil Škobičev rekord - v eni izmeni je izkopal 232,5 ton premoga

Medtem ko se v Brezi razvija živahno tekmovalstvo rudarskih brigad, ki vse zelo presega norme, se vedno bolj uveljavlja duh socialističnega tekmovalstva tudi v drugih premogovnikih.

V terek so dosegli največji uspeh v Zenici; zeniški rudar Ibrahim Trako, ki tekmuje v počastitev drugega zleta udarnikov Bosne in Hercegovine, je nakopal v osmih urah s svojo brigado 310 vagončkov premoga ali 232,5 ton. To se pravi, da je za 66 ton presegel dosedanja, Škobičev rekord.

Tudi v Kaknju hočejo preseči Škobičev rekord. Pred dnevi so na zborovanju sprejemali nove obveznosti. Znani udarnik Risto Mijatović se je zavezal, da bo presegel Sirotanovičev in Škobičev rekord. Včeraj je začel delati po Sirotanovičevem načinu v prvem posadu, v drugem pa Džamil Ramović, ki je doslej tudi že dosegel zelo lepe uspehe.

V medbrigadnem tekmovalju v Brezi je v terek dosegla najboljši uspehe bristvo

gada iz Banovičev. Mladinci s Stjepanom Jakičem so presegli dnevno normo za 106%. Najboljša pa je bila Omerhodžičeva brigada, ki je presegla normo za 148%. Najboljši kopač v obratu št. 2 je bil Omer Omerhodžič. Zelo so presegli normo tudi naslednji rudarji: Asim Ahmetpahić za 60%, Mula Beširović za 50% in Mujo Bajrić za 40%. V obratu št. 1 pa brigade iz Mostara, Miljevine, Kreke in Suvace presegajo dnevno normo povprečno za 50%. Franjo Spoljarić je presegel normo za 50%, brigada iz Kreke za 67%, iz Miljevine za 60,5% in iz Suvace za 45%. Kot posameznik je bil v terek najboljši rudar Franjo Spoljarić iz Breze, ki je dnevno normo presegel za 81%.

V senjskem premogovniku so uvedli nov odkopni način po predlogu ing. Grujica. Po tem načinu prihranijo za 12% jamejske lesa in omogočena je popolna mehanizacija vseh jamskih del. Delo po novi metodi sta preizkusila v enomesenem tekmovalju brigadi Franja Spoljarića iz Breze in Dušana Timotijevića iz senjskega premogovnika. Timotijević je prekosil Spoljarića za 1%; nakopal je 65 ton premoga v osmih urah; izkazalo se je, da se delovni učinek poveča za 18%.

Premogovnik v Senovem je bil julija na prvem mestu v tekmovalju rudarskih kolektivov Slovenije

V juliju je premogovnik v Senovem zopet dosegel prvo mesto med velikimi rudniki v Sloveniji. Plan je izpolnil za 111% in je pri ocenjevanju tekmovalja dobil 91,7 točk. V zadnjem mesecu so ustanovili dve novi proizvodni brigadi. Najboljši uspeh je dosegla številka 24, ki je presegla normo za 33%; medtem ko morajo nekatere delovne številke, predvsem št. 60, še izboljšati svoje delo.

Na drugem mestu med velikimi rudniki je Trbovlje (109%) in na tretjem mestu Lendava, ki je dosegla 102% plana. V skupini srednjih rudnikov je dosegel prvo mesto rudnik kaolina v Crni (103%), kjer so k uspehu največ pripomogli Marija Ramešek, Franc Golin, Blaž Lišnik in Jože Pustoslavšek. Drugo mesto v tej skupini rudnikov je dosegel rudnik v Pečovniku (109%).

V tretji skupini (mali rudniki) je na prvem mestu rudnik črnega premoga v Timovu, ki je dosegel 130% plana. Na drugem mestu pa je premogovnik v Ilirski Bistrici.

Vsekakor pa je treba grajati tiste sindikalne podružnice, ki so poslale nepopolne poročila ali jih sploh niso poslale (n. pr. Hrastnik, Velenje, Mežica, Idrija, Laško, St. Janž itd.).

narno zaroto zoper demokratično gibanje v Grčiji. To zaroto so organizirali tisti, ki že dolgo brodijo po vodah revizionizma, oportunitizma in likvidatorskih tendenc v mednarodnem delavskem gibanju.

»Zdej, ko se po potokih prelite krvi grškega naroda, ob koketiranju z imperialisti, pripravljajo likvidacija demokratičnega gibanja v Grčiji, ko se pripravila še bolj krvava Varkiza, ko Jugoslavijo obtožujejo, da je ona 'krivec', ko blatijo in pljujejo na svetli lik naše slavne Komunistične partije, ko hočejo uničiti simpatije in pomoč, ki jo je nudila Jugoslavija grškemu narodnoosvobodilnemu gibanju, mi, vojniki, podoficirji in oficirji bitolske garnizije obmejnih in mejnih enot na grško-jugoslovanski meji protestiramo, obsojamo in obtožujemo pobudnike in udeležence zarote, katere namen je, likvidirati grško demokratično gibanje.

Z velikim navdušenjem so zbrani borci, podoficirji in oficirji sprejeli tri brzojavke. V brzojavki CK KPJ izražajo prepričanje, da bo CK KPJ storil vse, da bo glas njihovega protesta prodril v mednarodno javnost. V brzojavki maršalu Titu pravijo, da ostanejo do smrti vdani Partiji in tovarišu Titu, da neomajno in budno stoje na inžnih mejah naše socialistične domovine, ki so zaprte za vse sovražniške socialistične Jugoslavije. Generalštabu Jugoslovanske vojske pa v brzojavki sporočajo, da so vedno pripravljeni umreti na straži miru, socialističnega ustvarjanja in srečnega življenja narodov Jugoslavije.

Nota vlade FLRJ vladi republike Madžarske

Madžarska vlada izkorišča svetovni mladinski festival za svoje sovražne protijugoslovanske izpade in postopke

Beograd, 18. avgusta (Tanjug). Vlada FLRJ je poslala vladi republike Madžarske protestno noto, v kateri je med drugim rečeno:

»Zunanje ministristvo FLRJ ugotavlja, da je vlada republike Madžarske s takšnimi ukrepi nalašč onemogočila in preprečila, da bi Ljudska mladina Jugoslavije, ki je član in eden izmed ustanoviteljev Svetovne federacije demokratične mladine in mednarodne zveze študentov, sodelovala na festivalu v Budimpešti, ki ga ne prireja in organizira madžarska vlada, marveč Svetovna federacija demokratične mladine in Mednarodna zveza študentov.

Vlada republike Madžarske je s tem svojim nedovoljenim, diskriminacijskim ukrepom proti Ljudski mladini Jugoslavije skušala preprečiti, da bi mladina z vsega sveta, ki se je zbrala na festivalu, od jugoslovanskih mladincev zvedela resnico o stanju v Jugoslaviji, da bi zvedela resnico o herojskih naporih narodov Jugoslavije in še posebej njihovih mladincev za zgraditev socializma v njihovi domovini, kakor tudi o njihovi solidarnosti in njihovem aktivnem sodelovanju v svetovni fronti demokracije, miru in napredka.

V svojih sovražnih informbirojevskih ukrepih proti FLRJ in njeni mladini se vlada republike Madžarske ni ustavila niti pred tem, da ne bi zlorabila celo festivala Svetovne federacije demokratične mladine v gonji proti Jugoslaviji, ne da bi pri tem količkar upoštevala cilje in napore te velike organizacije demokratične mladine, ne da bi upoštevala interese svetovnega demokratičnega gibanja mladine, marveč nasprotno, s takšnimi svojimi ukrepi povzroča temu gibanju velikansko škodo.

Vlada republike Madžarske, ki je gostoljubno dovolila prireditelju festivala v Budimpešti, je pred Svetovno federacijo demokratične mladine prevzela obveznost, da bo dovolila neoviran dohod in bivanje vsem delegacijam, ki se hočejo udeležiti festivala. Toda to svojo obveznost je vlada republike Madžarske grobo in samovoljno kršila. Tako madžarska vlada ne le, da nedovoljeno uporablja manifestacije Svetovne demokratične mladine za svoje sovražne protijugoslovanske izpade in ukrepe, marveč pomeni tak njen korak tudi poskus razbiti enotnost demokratičnega mladinskega gibanja, te s srčito borbo priborjene pridobite demokratične in napredne mladine vsega sveta.

Protestno pismo CK Ljudske mladine Jugoslavije Svetovni mladinski federaciji

Beograd, 17. avgusta. Centralni komite Ljudske mladine Jugoslavije je poslal tajništvo Svetovne federacije demokratične mladine spričo diskriminatornega ravnanja madžarske vlade nasproti Ljudski mladini Jugoslavije protestno pismo, v katerem je med drugim rečeno:

»Zelimo vas obvestiti o nekaterih vprašanih in zvezi s svetovnim festivalom mladine in študentov v Budimpešti. Znano vam je, da je Ljudska mladina Jugoslavije ena izmed ustanoviteljev Svetovne federacije demokratične mladine in da od ustanovitve federacije do danes uresničuje vse sklepe zasedanj Sveta federacije, izvršilnih komitejev ter tajništva federacije. Čeprav so vsa ta dejstva znana tajništvu Svetovne federacije, jih posamezniki, ki delajo v federaciji, ne upoštevajo, od objave resolucije Informbiroja pa nedopustno ravnanje z ljudsko mladino Jugoslavije in skušajo razbiti sodelovanje jugoslovanske mladine z napredno mladino vsega sveta.

Spričo tega vas obveščamo o naslednjem: Centralni komite Ljudske mladine Jugoslavije je določil tovariša Dževada Midžića kot svojega predstavnika v izvršilnem komiteju Federacije, obenem pa v pripravljalnem komiteju festivala. Čeprav smo od madžarskih oblastev že večkrat zahtevali potna dovoljenja za našega predstavnika, jih nismo pravčasno dobili, tako da je naš delegat prišel neprepozno na zasedanje pripravljalnega komiteja festivala. Prav tako smo v naši državi izvedli vse priprave za udeležbo na svetovnem mladinskem festivalu. 50 članov naše delegacije čaka v Beogradu že dalje časa na odhod na festival. Prav tako je pripravljena za festival razstava, vendar madžarska oblastva namerno niso dala potnega dovoljenja naši delegaciji, čeprav smo jih pravčasno zahtevali. Tako so madžarska oblastva onemogočila, da bi se naša delegacija udeležila festivala. Takšno ravnanje madžarskih oblastev nasproti Ljudski mladini vnovič izpričuje, da zagovorniki resolucije Informbiroja s tem, da zavirajo prihod naše delegacije, v resnici streme za tem, da bi razbili enotnost demokratične mladine sveta. Menimo, da bi moralo tajništvo Svetovne federacije demokratične mladine najodločneje posredovati pri madžarskih oblasteh za prihod naše delegacije.

Prav tako opozarjajo tajništvo federacije na dejovanje nekaterih ljudi v pripravljalnem komiteju festivala, ki napa-

dajo našo državo in našo mladino. Takšni ljudje, ki jih podpira madžarski tisk, nič ne poročajo o naši delegaciji. V tisku pripravljalnega komiteja je bila objavljena zlagana vest, da naše oblasti niso hotele izdati potnih dovoljenj albanski delegat, ki so se hoteli udeležiti festivala. Pravčasno smo obvestili pripravljalni komitej, da so naše oblasti pripravljene izdati potno dovoljenje albanski delegat, vendar albanski delegati sploh niso zahtevali potnih dovoljenj, čeprav smo jih o tem pravčasno obvestili. Navzile temu pa so poročali, da naše oblasti ne dovoljujejo albanski delegaciji, da bi se udeležila festivala. Iz tega je razvidno, da tisk pripravljalnega komiteja festivala objavlja sistematično pripravljene informbirojevske laži o Jugoslaviji. Naš predstavnik je prav tako zahteval pojasnitev, zakaj ni na poslopih pripravljalnega komiteja, kjer so izobešene zastave 23 držav, ki sodelujejo na festivalu, izobešene jugoslovanske zastave. Dobil je odgovor, da je tajništvo pripravljalnega komiteja sklenilo, da se jugoslovanska zastava ne izobeši. Takšno ravnanje pripravljalnega komiteja žali narode Jugoslavije, ki sedaj zastavljajo vse svoje sile za izgraditev socializma v svoji državi.

Obveščamo tajništvo Federacije, da so našega delegata Dževada Midžića, ki so ga madžarska oblastva 14. t. m. brez kakršne koli obrazložitve aretirala, izgnali iz Madžarske. Aretirali so ga prav na dan pričetka mladinskega festivala v Budimpešti, da bi tako onemogočili našemu predstavniku udeležbo na festivalu. Aretirali so ga v poslopiju zunanjega ministra agenti, ki so nosili značke Svetovne mladinskega festivala. Tovariši Midžiću so odvzeli potni list, čeprav je bil popolnoma v redu. Madžarska policija ga je zadržala ves dan. Pri aretaciji našega predstavnika je neposredno posredoval Madžar Peter Varga, član pripravljalnega komiteja festivala in delegat madžarske mladine v federaciji. Takšno surovno ravnanje madžarskih oblastev, ki so brez kakršnega koli poudarka aretirale našega predstavnika, jasno dokazuje, da si madžarske oblasti na vse načine prizadevajo, da se ne bi udeležili festivala.

Glede na omenjena dejstva zahtevamo od tajništva federacije, naj odločno protestira proti takšnemu ravnanju madžarskih oblastev in zahteva jamstvo, da se takšni primeri v bodoče ne bodo dogajali. Prav tako zahtevamo, da tajništvo

NOA Kitajske je osvobodila štiri oblastne centre

Severozapadna fronta, 17. avgusta. Agencija Nova Kitajska poroča, da so odredi prve operativne narodnoosvobodilne armade Kitajske, ki napreduje v provinci Kansu, osvobodili 11. avgusta oblastno mesto Hai Juan, ki leži 175 km severozapadno od glavnega mesta province Lancou. Drugi oddelki narodnoosvobodilne armade Kitajske, ki napredujejo proti Lančou-u, so zavzeli mesto Majing, 129. divizija Ma Hung Kveja in stota konjeniška divizija Ma Fu Panga sta v razalu in panično bežita.

Na zapadni kitajski fronti so enote narodnoosvobodilne armade Kitajske v sodelovanju s partizanskimi oddelki osvobodile 12. in 13. avgusta Hsiangiang, oblastno mesto, ki leži okoli 75 km južnozpadno od Čangšaja. Osvobodile so tudi oblastno mesto Šimhua, v katerem se nahajajo važni rudniki antimona. Partizanski odredi še nadalje zadajajo največje izgube 71. kuomintanski armadi, ki beži proti vzhodu.

Dokončni rezultati parlamentarnih volitev v Zapadni Nemčiji

Frankfurt, 18. avg. Po končnih rezultatih je sodelovalo pri nedeljskih volitvah od 32 milijonov vpisanih volivcev okrog 24 milijonov. Največ glasov je dobila krščanska demokratična unija Konrada Adenauerja, stranka, ki jo podpirajo ameriške okupacijske oblasti. Adenauerjeva stranka je dobila 7.537.579 glasov, oziroma 159 mandator. Druga po številu glasov je socialdemokratska stranka Kurta Schumacherja, ki uživa podporo angleških okupacijskih oblastev. Dobila je 6 milijonov 892.372 glasov, oziroma 151 mandator. Liberalna stranka je dobila dva milijona 788.652 glasov, oz. 52 mandator. Komunistična partija je dobila 1.560.445 glasov in 15 mandator. Samostojna bavorska stranka je dobila 985 tisoč 696 glasov in 7 mandator. Nemška stranka (dejansko popolnoma nacistična) 940.088 glasov in 17 mandator. Na volitvah je nastopilo tudi večje število manjših strank, ki so dobile vse skupaj okrog 20 mandator.

Poročila tujih agencij omenjajo, da so okupacijske oblasti v mnogih krajih dovolile, da so razni neonacistični in drugi desničarski elementi s prepovedanih raznih nacističnih pesmi izživljali prebivalstvo.

Britanci demontirajo največjo kemično tovarno v Nemčiji

Berlin, 17. avg. (Tanjug) Kakor poroča radio vzhodnega področja Berlina, so pričele britanske okupacijske oblasti v Gelsenkirchnu demontirati največjo kemično tovarno v Evropi. Stevilni nemški delavci, ki so jih britanske čete pripeljale v tovarno, so odklonili ukaz za demontiranje. Britanci bodo demontirali to industrijsko napravo, da bi se znebili nemške konkurence na svetovnem tržišču. Brez zaposlitve bo ostalo še ta teden nad 2000 delavcev.

zahteva pojasnitev, zakaj je bil naš predstavnik aretiran, in da nas o tem obvesti. Hkrati pozivamo tajništvo federacije demokratične mladine, da opozori pripravljalni komitej na ta dejstva in ne dovoli diskriminatornega ravnanja z našo mladino. Hkrati naj tajništvo federacije opozori na to, da se, ki skušajo oslabiti odnose med federacijo in našo organizacijo, kajti v nasprotjem primeru bomo smatrali tajništvo federacije za odgovorno za vsa takšna ravnanja in bomo o tem obvestili organizacije — članice federacije.

Zelimo, da tajništvo federacije na svojem sestanku obravnava ta dejstva, ki smo vam jih navedli, in ukrene vse potrebno, da se v bodoče kaj takega ne bo dogajalo. Obključujemo tajništvo federacije, da bo Ljudska mladina Jugoslavije še nadalje delala za utrditev enotnosti mladine sveta in Svetovne federacije demokratične mladine.

INFORMBIRO IN FILM

Vsak narod ima v svoji zgodovini strani, ki so mu svete, bodisi iz njegove nacionalne ali socialne borbe, ali pa so to kulturne svetinje. Do sedaj je bil več ali manj običaj med narodi, da so se te svetinje spoštovale celo med vojnama. Izjemo so seveda napravitelji hitlerjevske horde in pa v zadnjem času informbirojevski kritiki. Slednjim po resoluciji Informbiroja ni ostalo več ničesar sveto v zgodovini naših narodov, torej ne samo, da ne priznavajo naše današnje stvarnosti — graditve socializma, ampak so potegnili črto tudi čez našo nacionalno in socialno borbo v pretekli vojni, preko vseh številnih žrtev in skupno priborjenih uspehov. Tega, kar so nekdanji priznavali in hvalili, ne priznavajo več. Kulturna zgodovina nekega naroda je ozko povezana z občo zgodovino. Tega se zavedajo tudi informbirojevski kritiki in si niso mogli kaj, da ne bi žalili naših narodov tudi na področju kulture. Informbirojevci so hoteli minirati našo kulturo z minami, ki so bile napolnjene z lažmi. Mine so se razletele, laži pa so priletele informbirojevskim kritikom nazaj v obraz.

Pred nekaj meseci so ameriški informbirojevski listi objavljali članke z velikimi naslovi »Črna kuga prihaja v Ameriko«. Za »črno kugo« so ameriški informbirojevci smatrali prvi slovenski umetniški film »Na svoji zemlji«, ki so ga ljudske množice Jugoslavije sprejele kot svojo last, ker verno odraža njihovo borbo za nacionalno in socialno svobodo. Informbirojevska križarska vojna se je razširila tudi na film.

Seveda pa to ni prvi primer, temveč samo najbolj značilen: vojna se je pričela že poprej in je imela svojo predzgodovino, kakor je imela resolucija Informbiroja sploh.

V zimskih mesecih, konec leta 1947, je bil v moskovskem Domu kina večer, posvečen mladi jugoslovanski kinematografiji. Predvajani so bili dokumentarni filmi, ki so zapustili na prisotne velik vtis; sovjetski filmski delavci so takrat ugotovili, da imajo filmi sicer še tehnično pomanjkljivosti, da pa po svoji tematiki predstavljajo visoko kvalitetna dela, ki v vsakem oziru prekašajo buržoazno dokumentarno produkcijo. Pričakovati je bilo, da bo ministrstvo za kinematografijo nekaj najboljših filmov odkupilo. Po dolgih razgovorih, ki jih je imelo z našim poslanstvom v Moskvi, pa je bil rezultat ta, da je ministrstvo za kinematografijo odkup filmov odklonilo z motivacijo, da so ali predolgi ali prekratki ali pa zastareli. Resnica pa je bila v tem, da jim prav tematika filmov ni odgovarjala. Treba je bilo pripravljati sovjetsko ljudstvo na resolucijo Informbiroja, treba je bilo zato molčati o uspehih socialistične izgradnje v Jugoslaviji. Prav te uspehe pa so nazorno in prepričevalno prikazovali naši dokumentarni filmi. Pripravljala se laž, zato naj molči resnica!

Podoben je bilo z umetniškimi filmom »To ljudstvo bo živel«. Odkup filma je bil odklonjen kljub temu, da je v istem času v moskovskih kinematografih vladalo pomanjkanje filmov in da so bili prisiljeni vrtni en mesec skoraj v vseh kinematografih tako plažo kot je v hitlerjevski Nemčiji izdelani film »Dekle mojih sanj« z Mariko Röck v glavni vlogi. Za film »To ljudstvo bo živel« pa ni bilo mesta po sovjetskih filmskih platnih.

Redakcija časopisa Sovetskoje Iskusstvo je kazala veliko zanimanje za kulturne dogodke v Jugoslaviji in jim je med letom 1947, večkrat posvetila obširne stolpce. Nekaj mesecev pred resolucijo Informbiroja je redakcija omenjenega časopisa pri avtorju pričujočega članka naročila daljši članek o jugoslovanski kinematografiji. Zelji redakcije je bilo ustreženo. V članku so bili obdelani uspehi in razvoj jugoslovanske dokumentarne in umetniške produkcije kakor tudi zasluge sovjetskega filma, ki jih ima pri razvoju jugoslovanske kinematografije ter njegova široka razprostranjenost in priljubljenost širom Jugoslavije. Kljub

temu, da je bil članek naročen od redakcije časopisa Sovetskoje Iskusstvo, pa ni ugledal belega dne. Na večkratno vprašanje je uredništvo v zadregi odgovarjalo, da članek znenkrat ne more biti objavljen zaradi »pomanjkanja prostora«, ki ga je pa bilo dovolj za objavljanje člankov o uspehih češkoslovanske, bolgarske in poljske kinematografije.

Sovjetski režiser Sergej Osipovič Judkevič je velik prijatelj Jugoslavije. Navdušen nad dramo sovjetskih književnikov Kozevnikova in Pruta »Usoda Reginalda Haritasa«, ki obravnava borbo tržaškega ljudstva za priključitev k Jugoslaviji, je zato avtorjeva predlagal, da skupno z njim predelata dramo v filmski scenarij, katerega bi potem on režiral. Avtorja sta pristala, scenarij je bil izdelan in vodili so se že razgovori, da bi se film snemal v Jugoslaviji, ki so nadrejeni forumi sporočili Sergeju Osipoviču Judkeviču, da naj z vsemi pripravami za film prenehajo. Da so to bile prve sapice bodoče resolucije Informbiroja, tega pač takrat Sergej Osipovič ni vedel, kakor tudi tega ne, da bo nekaj mesecev za tem proglašen za »kozmo-polita«. Kozmopoliti v sovjetski kinematografiji — to so antinacionalisti (medtem ko nam očitajo nacionalizem), to so vsi oni, ki ne trdijo, da se je kinematografija rodila v Rusiji in ki priznavajo in cenijo tudi zasluge Lumiereesa in Griffitha za razvoj kinematografije.

Leta 1946. je bil odstavljen s položaja pomočnika direktorja moskovske visoke filmske šole Pavel Pavlovič Gridasov, zato, ker je na svojih predavanih poudarjal pomen in zasluge predrevolucijske ruske kinematografije za nastanek sovjetskega filma.

Leta 1948 so bili proglašeni za kozmopolite L. Trauberg, N. Lebedev, S. Judkevič in drugi, ker niso pravilno ocenili velikih zaslug predrevolucijske ruske caristične kinematografije za sovjetski film. Izgleda, da so napočili zlati časi za Pavle Pavloviča in prav nič se ne bi čudili, če bi ga sedaj videli na moskovski filmski šoli na položaju direktorja.

Ali ni po vsem tem za tovariše od Informbiroja nekoliko nerodno nacejati vprašanje nacionalizma? Zdi se, da si o tem niso povsem na jasnem, kakor si niso o globoki kulturni preobrazbi, ki se godi v naši državi in o kateri je tovariš Džilas v svojem referatu na V. kongresu dejal: »Naša država je danes v procesu globoke kulturne preobrazbe. Značilnosti te preobrazbe so: prehod vseh kulturnih dobrin v roke delovnih množic in krepitev in dvig materialne podlage kulturnega življenja in kulturnega napredka, borba za zdrav ideološki marksistično leninistični temelj kulture in umetnosti.

Ta ideološka borba (ki je nadaljevanje dela Partije na področju kulture v prejšnjih razdobjih) je najbistvenejši element začetnega stadija v formiranju socialistične kulture pri nas. Formiranje socialistične kulture se razvija in se mora razvijati preko nacionalnih oblik, ki ne zavirajo, temveč krepe sodelovanje in zblizevanje naših narodov med njimi samimi, kakor tudi z drugimi narodi. Naposled je za našo kulturno preobrazbo značilno, da ni nekaj »spontanega«, »samoniklega«, temveč je v glavnem organiziran proces, v katerem je Komunistična partija usmerjevalna sila.

Z no besedo — v okviru splošne graditve socializma v naši državi gradimo socializem tudi v naši kulturi. Naš film s svojo socialistično tematiko, ki je odraz socialistične graditve naše države, pa po svoji strani zgornjo izpričuje pred vsem svetom krivico in laž klevet Informbiroja. Naša kinematografija ima častno dolžnost, da po svojih močeh, ki niso majhne, pomore k razkrinkavanju laži resolucije Informbiroja in k zmagi pravične stvari naše Partije in naših narodov, dolžnost, ki je že izpolnjuje in jo bo v naprej še v večji meri izpolnjevala.

Pretnar Igor

Izšla je prva številka mesečnika »Narodni front«

Zvezni odbor Ljudske fronte Jugoslavije je začel izdajati mesečnik »Narodni front«. To glasilo bo služilo predvsem za obravnavanje organizacijskih vprašanj Ljudske fronte Jugoslavije in je namenjeno predvsem vodstvom organizacij in aktivistom Ljudske fronte.

V prvi številki, ki je te dni izšla, so naslednji članki: Mile Jovičević »Politično delo osnovne organizacije — pogoj za njeno stalno aktivnost«, V. Zunić »O nekaterih napakah pri izvrševanju statuta LFJ«, in M. Jovanović »O delu posebnih frontnih brigad«. Nato sledita odložbi Izvršnega odbora Ljudske fronte Jugoslavije o planiranju ter o nekaterih tekočih vprašanjih, na koncu pa so vesti iz organizacij Ljudske fronte.

Obsodba bivših kraljevih namestnikov

Beograd, 17. avgusta. Okrožno sodišče za mesto Beograd je izreklo večerj popoldne sodbo nad najbližjimi sodelavci Pavla Karadjordjevića. Obsojeni so bili: bivši kraljevi namestnik Dr. Stanković na 12 let odvzema prostosti s prisilnim delom, bivši kraljevi namestnik Ivo Perović na 11 let odvzema prostosti s prisilnim delom, bivši minister dvora Milan Antić na 15 let odvzema prostosti s prisilnim delom ter bivši fašistični novinar in advokat Danilo Gregorić na 18 let odvzema prostosti s prisilnim delom. Vsi so bili obsojeni tudi na zaplemo premoženja in na izgubo državljanjskih pravic za dobo starih let po prestani kazni. (Tanjug)

EVROPSKI SVET

V Strasbourgu, prestolnici Alzacije, se je te dni sestel tako imenovani prvi evropski parlament. (Atlantski pakt itd.)

Kakor znano so 5. maja t. l. predstavniki Bruseljskega pakta: Velike Britanije, Francije, Belgije, Nizozemske in Luksemburga ter predstavniki Švedske, Norveške, Danske, Irske in Italije sklenili sporazum o novi mednarodni organizaciji, ki jo tisk na Zapadu prikazuje kot začetek bodočih »Zedinjenih držav Evrope«. Statut evropskega sveta, ki so ga ob tej priliki podpisali predstavniki omenjenih držav, ima dva organa: komite ministrov in posvetovalno skupščino. V skupščini bodo imele Velika Britanija, Francija in Italija po 18 predstavnikov, Belgija, Švedska in Nizozemska po 6, Danska, Irska in Norveška po 4 in Luksemburg 3 Nove države, ki so jih sprejeli v Strasbourgu v zvezi z omenjenim Svet, bodo bolj skromno zastopane v tej organizaciji. Turčija bo imela 8 delegator, Grčija 6, Island 3. Velike države imajo torej preko dve tretjini predstavnikov v tem Svetu. Zato se vsiljuje zaključek, da bo ta organizacija služila predvsem ciljem in namenom velikih evropskih držav. Poleg tega organov je še mednarodni sekretariat, ki bo delal pod vodstvom svojega generalnega sekretarja (Francoz Pries).

V svoji sedanjih obliki je Evropski svet kompromis med koncepcijo angleških konservativcev in laburistov. Po Churchillovem predlogu bi morali priti v Evropski svet predstavniki političnih strank

kapitalističnih držav. Po laburistični zamisli pa naj bi Svet sestavljali iz predstavnikov posrednih vlad, po možnosti socialdemokratskih. Končno so osvojili kompromisno rešitev, ki je zadovoljila oboja tabora. Prav tako so sprejeli kompromisno rešitev tudi v pogledu fizičnem Evropskega sveta. Francoški predstavnik Reynaud je predlagal, naj bi v direktnim glasovanjem izvolili prvi evropski parlament. Britanski predlog pa je predvideval, da se osnuje komite zunanjih ministrov, ki naj bi koordiniral protikomunistično akcijo v mednarodnem merilu. Rešitev, ki so jo osvojili, pa je bližja angleškemu predlogu, ki je kot predlog močnejšega dobil podporo večine.

En sam pogled na listo predstavnikov v Strasbourgu nas prepriča, da ta organizacija kapitalističnega Zapada — kljub vsemu pozivanju na demokracijo — nima nič skupnega z demokracijo. V Strasbourgu so se namreč zbrali tiati predstavniki zapadnoevropskega kapitalističnega sveta, ki jih že leta in leta arajujemo na vseh povojnih konferencah, kjer koli in kadar koli se govori o miru in pripravlja vojna. Prvi med njimi je Winston Churchill, ki je že leta 1946 v Zürichu napovedal rojstvo »Evropske unije in pozval Zapad proti Vzhodu, kapitalizem proti socializmu. Če je Churchill po splošnem mnenju najbolj zanimiva oseba, niso brez interesa druge osebnosti. Paul Reynaud, »grobar Francije«, Belgijec Henry Spaak, »prvi državljani Evrope« in predsednik Evropskega sveta, Carlo Sforza itd.

Protidemokratski značaj te nove mednarodne organizacije je torej na dlan. Na eni strani ozka povezanost z bruseljskim paktom, na drugi strani pa churchillovska orientacija tega sveta. Če k temu dodamo še očitno sovražno stališče tvorcev te organizacije do držav ljudske demokracije v Vzhodni Evropi, nam bo jasno, koga in kaj predstavlja Evropski svet. Ker so iz tega sveta izključeni ne samo predstavniki demokratičnih držav Vzhodne Evrope, pač pa tudi predstavniki naprednih strank na Zapadu (v italijanski delegaciji ni n. pr. komunistov, socialistov in naprednih demokratov, v francoški prav tako ni komunistov, pač pa Blumovi socialisti), ki so dobile na poslednjih volitvah več kot tretjino glasov, je jasno, kakšen je značaj tega sveta. Gre za politično organizacijo, preko katere skušajo predstavniki raznih desničarskih strank koordinirati napore svojih vlad za ohranitev kapitalističnega sistema v Zapadni Evropi. Prav odsotnost predstavnikov demokratičnih držav karakterizira najbolj jasno značaj in pomen tega sveta.

Kakšne so funkcije Evropskega sveta? V njegovem okviru imamo, kakor znano, komite ministrov in posvetovalno skupščino. Ta skupščina bo le nekakšna javna tribuna za akademsko diskusije in ne bo imela izvršne oblasti. Ali bo morda imel komite ministrov zato izvršne oblasti, saj bo posvetovalna skupščina razpravljala le o vprašanjih, ki jih bo predložil komite ministrov. Tudi komite ministrov nima izvršne oblasti, saj so ministri le delegati svojih vlad. Njihovi nasveti vladam niso za nikogar

obvezni. Čemu potem vsa komedija okrog omenjenega sveta, saj že obstajajo mednarodni organizmi (v okviru zapadnih držav) za ista vprašanja. Vojaške zadeve so rezervirane organom Bruseljskega pakta, ekonomski problemi pa spadajo pod kompetenco OECE (Evropska organizacija za ekonomsko kooperacijo). O čem naj bi potem vendar razpravljali v Strasbourgu? Naloga tega sveta naj bi bila po paragrafu I. Statuta »brantiti in razvijati ideale in principe, ki so skupna last. To je zelo elastična definicija, ki se da v poljubnih prilikah poljubno tolmačiti.

Ali so ideali in principi, za katere se n. pr. bori monarhofašistična Grčija, ki je bila te dni sprejeta v omenjeno organizacijo, tudi skupna last? Danes je vsakemu našemu otroku znano da v Calderisovi Grčiji umira dnevno na etotne borbe po vlažnih ječah. Kakšni skupni ideali vežejo n. pr. Turčijo z Evropo in z »Zedinjenimi državami Evrope«, o katerih sanjajo na Zapadu?

Jasno je, da je Evropski svet le druga izdaja Zapadnega bloka, ki dobiva od časa do časa različne etikete. Protidemokratski značaj tega sveta je torej na dlan. Kakor v vseh ostalih organizacijah, ki so jih po vojni ustanovili na Zapadu, je tudi ta organizacija močno pod vplivom ameriške roke. Poizkus angleške vlade, da bi v okviru tega sveta organizirala nekakšno protitežo ameriškega vpliva, je zato že vnaprej obsojen na neuspeh. Evropske države članice sveta so materialno in politično prevle odvisne od ameriškega kapitala, da bi lahko samo pomislile na kaj takega.

Dosedanje izkušnje na državnih pitaliških in posestvih in treba posplošiti

Razvoj industrializacije v okviru prve petletke ter s tem v zvezi porast števila delavstva v vseh gospodarskih panogah sta silno povečala potrebo po maščobnem in mesnem fondu. Ta porast je tolkšen, da z dosedanjim načinom vzreje plemenskih pitaliških prašičev teh potreb ne bi mogli kriti.

Zato je bilo nujno preusmeriti prašičerejo tako na državnem in združenem sektorju na posevni način reje in pitalnja. Delno so bili v tej smeri doseženi že lepi uspehi, tako pri graditvi novih, vsem zahtevam ustrežajočih svinjakov, kakor tudi pri reji zdravih plemenskih svinj, ki oplodjene z merjasi dobrih pasem dajejo zdrav in številan zarod. Dosedanji uspehi in pridobljene izkušnje dokazujejo, da je treba delo v tej smeri pospešeno nadaljevati tako pri graditvi provizorijev kakor tudi stalnih objektov in hkrati z načrtno rejo plemenskih svinj. Upotlovljeno je, da s plemenskimi živalmi, zrejanimi na državnih posestvih, dosegajo hitreje in precej boljše uspehe pri pitalju, kakor pa če pitaljo prašiče iz odkupa od privatnih kmetov. Le s takim plemenskim materialom homo na splošno zagotovili pravčasno dopajanje pitalcev, ker pri tipiziranih mršavcih lahko točno ugotovljamo odstotek, koliko pridobivajo na teži, hkrati pa kontroliramo pravilnost določenih normativov ter tako tudi pravočasno zagotovimo potrebne maščobne fonde. Z dosedanjimi uspehi so jasen dokaz, da trditve kulaskih elementov na vasi, češ v Sloveniji pitalje poleti ni izvedljivo, ni resnična. Državna pitališča in kmetijska gospodarstva so prav v poletnih mesecih dala v zakol lepo izpitane prašiče ter s tem popolnoma ovrgla te neutemeljene trditve.

Pri pregledu dela na državnih kmetijskih gospodarstvih v mariborski oblasti je bilo ugotovljeno, da prejšnje vodstvo direkcije RKG Slovenije na posameznih gospodarstvih ni obvladalo položaja glede prašičereje. Zato so nekatera posestva te direkcije zelo zanemarjena. Državno posestvo v Pekrah je bilo že ves mesec brez koruze. Prašiči v pitalju, ki so jih pitali s koruzo in bi bili lahko vsi dopitani že avgusta, so začeli spet prejemati slabšo krmo in so tako izgubljali maščobo. Podoben primer nudijo državno posestvo v Račah. Velike, neizkoriščene prostore bi mogli z malenkostnimi adaptacijami preurediti v svinjake, ki bi sprejeli najmanj 300 prašičev. V Pekrah in Račah razmere niso zadovoljive tako po kakovosti krme, kakor po splošni ureditvi prašičereje. Krivi pa niso delavci oziroma krmilke, temveč uprava posestva. Vprašanja pomanjkanja koruze na teh posestvih upravnik nista znala rešiti, pa tudi ne direkcija, vendar bi mogli prejeti koruzo z državnega posestva v Marenbergu. To dokazuje, da je mogoče močna krmla za dopajanje priskrbiti v okviru posameznih direkcij. Vendar pa poprejšnje vodstvo direkcije v Mariboru te preproste rešitve ni našlo. Samo zaradi malomarnega odnosa bivšega vodstva direkcije smo v Pekrah in Račah zaradi v dopitju za 50 prašičev.

Veliko državno posestvo Turnišče pri Ptujju ima dovolj neizkoriščenih prostorov, ki bi jih bilo mogoče z malenkostnimi adaptacijami urediti v svinjake. Dani so vsi pogoji za razvoj prašičereje v velikem obsegu, vendar se uprava posestva tega ne zaveda. Tudi uprava tega posestva ni priskrbelo pravočasno koruze in je bilo treba zaradi tega odločiti odvzem 50 prašičev, ki bi bili sicer že dopitani.

Na mnogih državnih posestvih se ponavljajo vedno ena in ista napaka. Celotno skupino prejetih mršavcev iz odkupa vržejo v skupen prostor ne glede na veliko razliko med posameznimi živalmi. To upravičujejo s tem, češ

da jim porazdelitev posameznih skupin dela obračunske težave. To pa ni opravičilo, ker je povsem jasno, da je treba 30 kg težkega mršavca krmiti povsem drugače, kakor pa če tehtata 70 ali več kilogramov. Zato naj v bodoče vsa državna posestva in pitališča porazdelijo prašiče takoj ob prevzemu.

V direkciji RKG Maribor pa je lep primer vzreje prašičev na pos. mariborske kmetijske šole in v Lepem dolu. Na prvem posestvu so z dobro adaptacijo starih prostorov primerno rešili vprašanje pomanjkanja prostorov. Posestvo v Lepem dolu pa je z dograditvijo večjega števila svinjakov omogočilo prašičerejo velikega obsega.

V radgonski direkciji, predvsem na posestvih v Apačah (Crnci), Nemščaku in Rakičanu, se kažejo očitni uspehi prašičereje na državnem sektorju. Uspehe omogoča dobra organizacija v direkciji in vztrajno prizadevanje za napredek v posameznih podjetjih, tako pri delavstvu kakor pri vodstvu. Na omenjenih treh posestvih je že zdaj nekaj tisoč prašičev, med njimi mnogo plemenskega materiala. Zlasti je treba poudariti uspešno zgraditev novih svinjakov in provizorijev. To vprašanje so rešili na praktičen in cenjen način. Treba bi bilo, da se tega načina opremejo tudi upravniki drugih državnih posestev in združniki kmetijskih obdelovalnih združenj. Pri takšni ureditvi so podani vsi pogoji za uspešen razvoj reje in racionalno uporabo delovne sile. Posestvo v Rakičanu redi predvsem plemenske živali, ki jih daje drugim posestvom. Ureditev je vzorna.

V Gornji Lendavi so zlasti dobro uporabili poprejšnje hleve za svinjake. Podobne preureditve so mogoče skoraj na vseh posestvih, zlasti pa v Račah, Pekrah in Zavrcu. Kakor je razvidno, ne na posestvih radgonske direkcije nudijo praktični primeri, kako bi bilo treba hleve urejati na drugih posestvih socialističnega sektorja.

V primeri z lanskim razmerami je tudi pri prašičereji dosežen lep napredek. Vendar pa bi bili uspehi precej večji, če bi bilo več sodelovanja med upravami posameznih državnih posestev. Če bi vsa državna posestva, kjer so dani za to pogoji, vložila v delo toliko truda, kakor so ga nekatera, bi dosegli uspehe, ki bi zelo ugodno vplivali na izboljšanje preskrbe naših delovnih ljudi.

Nujno je potrebno, da pri dosedanjem delu pridobljene izkušnje prenesemo na vsa državna posestva in kmetijske obdelovalne zadruge.

Tovarno magnezitne opeke gradijo pri Rankovičevem

Železarnstvo potrebuje v zvezi s proizvodnjo jekla tudi mnogo magnezitne opeke. Magnezitnih ležišč pa je na svetu malo. Jugoslavija se je uvrstila med redke države, ki imajo večja ležišča magnezita. Magnezita zelo primanjkuje tudi v Ameriki, kjer imajo skoraj vse surovine. Zato ga pridobivajo iz morske vode, kar pa je zelo draga proizvodnja.

Za izdelavo ognjevarne opeke, ki vzdrži zelo veliko temperaturo, prinesejo magnezitu kromovo rudo. Izdelujejo pa tudi opeko iz same kromove rude — kromitno opeko. Jugoslavija je med največjimi izvozniki kromita. Poprej so naš kromit predelovali v Avstriji in v Češko-slovaškem, od koder je naša država uvažala zelo drago kromitno opeko. Zda pa gradimo pri Rankovičevem tovarno, ki bo izdelovala magnezitno, kromomagnezitno in kromitno opeko. To bo peta tovarna te vrste v Evropi.

Proizvodnja magnezitne opeke ni preprosta. Tovarna mora biti opremljena s posebnimi napravami. Magnezijev kar-

V murskosoboškem okraju so zadruge začele oddajati žita

V murskosoboškem okraju so tri obdelovalne zadruge v Tešanovcih, Selesborcih in Bakovcih oddale predvčeršnjim — pred uradnim začetkom odkupa — tri in pol vagone pšenice in rži. S tem se je v tem okraju stvarno začel letošnji odkup žita.

Kmetijska zadruga v Čabru

ima elektrarno, žago, mlin, kinematograf, opekarno, apnenico in številne delavnice

Splošna kmetijska zadruga v Čabru, delniški okraj, je zelo razvila proizvodno dejavnost; zajela je 19 proizvodnih strok. Njeno področje obsega štiri vasi in sedemnajst zaselskov. V zadrugo so vključena vsa kmetijska posestva; združnikov je okrog 2350.

V Čabru so že junija leta 1945, ustanovili kmetijsko zadrugo. Spočetka je imela le majhno prodajalno in točilnico. Omejevala se je predvsem na trgovino. V začetku leta 1946. je zadruga prevzela žago. Obrat so preuredili, prikrbeli nove stroje in tako povečali zmogljivost. Poslej je zadruga naglo razširjala svojo proizvodno dejavnost. Ker je Čabar v središču bogatih gozdov, so se usmerili predvsem na lesno proizvodnjo.

Lani v začetku leta so ustanovili živilarsko, poleti pa krojaško delavnico. Pozneje so se začele delovati naslednje zadržne delavnice: kleparsko-inštalaterska, ključavničarska, kovaška in šiviljska. Novembra so prevzeli privatni mlin, ki ima veliko zmogljivost. Jeseni je zadruga prevzela od krajevnega ljudskega odbora elektrarno in investirala večji znesek za ureditev.

Spomladi je zadruga kupila kinematografsko aparaturo, ki so jo instalirali v kulturnem domu. Za ureditev kinematografa in aparaturo je zadruga dala nad pol milijona dinarjev.

Zadruga v Čabru ima tudi hotel. Ker so tam ugodni pogoji za turizem, je lani zgradila ob hotelu še dve poslopji.

Uspešna proizvodna dejavnost zahteva, da tudi razširjajo delavnice. Jeseni so začeli graditi sodobna poslopja za več delavnic. Kmalu bodo zgradili enonadstropno hišo za stavbeno in pohištveno mišarstvo. To bo že na pol industrijski obrat, kjer bodo delali po tekočem traku. Začeli so tudi graditi poslopja za druge delavnice. Da bodo imeli gradivo domače izdelave, so odprli tudi svojo opekarno in apnenico. Kako razvita je zadržna proizvodna dejavnost v Čabru, je razvidno iz tega, da zaposlujejo v delavnicah 213 delavcev. Lani so imeli 63 milijonov dinarjev prometa.

Kako dela najboljši postaini kolektiv v Sevnici, kjer odpravljajo 97% viakov brez zamud

Telefonist prometnega postajnega urada je prejel poročilo s sosedne postaje: »Pravkar je odpeljal tovorni vlak proti Sevnici!« Tovorni vlak prihaja v smeri od Krškega in bo v najkrajšem času tu. Takoj je dan znak kretničarju na drugi strani kolodvora, kamor bo privozil vlak. Premikanje kretnice je na postaji v Sevnici elektromehanično in ga vodijo iz dveh stolpov, na vsaki strani kolodvora. Železničar samo obrne določeni gumb in majhen elektromotor premakne kretnico. Kontrolne svetilke v kretniškem stolpu stalno kažejo položaj kretnice. Iz istega stolpa elektromehanično zapirajo zapornice in vodijo signalne naprave. Posebne priprave stalno kontrolirajo in kažejo, v kakšnem položaju so vse naprave. Vsa ta moderna ureditev povečuje varnost prometa na postaji, hkrati pa je pri tem delu zaposlenih manj železničarjev kot na postajah, kjer kretnice premikajo ročno.

Dolg tovorni vlak je pripeljal na postajo. Ni se še ustavil in že so vlakovni pregledniki pri njem. »Kam so namenjeni vagoni?« Hite ob vagonih in pregledujejo liste na njih. Čez nekaj minut ugotove, da so vsi vagoni namenjeni v Ljubljano, to se pravi, da ne bo treba vlaka raztirati. V nadaljnjih petih minutah so tehnični pregledniki pregledali vagon; nikjer ni nobene napake in vlak lahko nadaljuje pot. Zopet so odposlali vlak brez zamude. Tako odpravijo 97% vseh viakov. Število zamud pa dan za dnev zmanjšujejo.

Čez dobre pol ure pripelje drug tovorni vlak od Krškega. S tem ne bo šlo tako hitro. Mnogo vagonov je za Maribor, več jih je za Ljubljano, nekaj za Trbovlje in Novo mesto. Prihite premikači in v kratkem času je že narejen načrt premika. Vagone bo treba popolnoma na novo razvrstiti. Takoj za lokomotivo bodo namestili vagon za Ljubljano, za njimi tiste za Trbovlje, da jih bodo tam samo odklopili; vagoni za Maribor in Novo mesto pa ostanejo tu in jih bodo pripeli prvima vlakoma za to smer. Delo ni lahko. Vagoni niso primerno razvrščeni; nekaj mariborskih vagonov je takoj za lokomotivo, novomeški pa so v sredi, zato je treba razstaviti ves vlak in ga znova sestaviti. Na postaji postane še bolj živahno. Premikači sklapljajo in razklaplajo dele kompozicije; lokomotiva hiti z ene strani na drugo stran kolodvora in kretničarji komaj utegnjejo dovolj hitro prestavljati kretnice.

Tako delajo na sevnici postaji; pri tem delu se najbolj odlikujeta Vrtačnikova in Močilnikova premikalna skupina. Pravkar so pripravili vlak za odhod, ko je pred signalom pri postaji zažvižgal nov vlak, to pot osebni. Hitro je dobil prost prehod, ko so vagone za Maribor prepeljali v stranski tir. Tu se borijo za vsako minuto, za vsak vagon in za vsak meter tira, kot je dejal šef postaje v svojem govoru ob prevzemu prehodne zastave.

Železniške postaje so osnovne proizvodne enote železniškega prometa. Na postajah je začetek in konec procesa prevoza, tu se blago naklada in razklada,

potniki prihajajo in odhajajo, tu se sestavljajo in razstavljajo vlaki; menjajo se lokomotive in prometne osebe, nadalje se na kolodvorih vlaki križajo in prehitvajo in se opravljajo tudi manjša tekoča popravila vozov. Skratka, na postajah se združuje vse delo železniškega prometa razen prevoza med dvema postajama.

Med vojno je bila postaja uničena. Po osovoboditvi so bile postavljene zašilne postajne stavbe, v katerih se razvija ves proces dela še vedno. Prav to pa, da nimajo postajnega poslopja, niti skladišča, dela kolektivno največje težave. Sedaj že gradijo novo skladišče in v nekaj dneh bodo začeli tudi zidati postajno poslopje. Kolektiv v veliko udeležbo pri prostovoljnem delu pospešuje zidanje stavb.

Takim uspehom je mnogo pripomoglo tudi tesno sodelovanje med upravo postaje in sindikatom. Priznanje ni prišlo samo po sebi. Stalno so izboljševali tehnični proces dela in uvajali tekmovanje ter doseglji, kar je najvažnejše; vlaki se niso čez določen čas zadrževali na postaji. Tudi pri statični obremenitvi vagonov so presegli normo za 2%, obvezali pa so se, da bodo statično obremenitev izboljšali za 100%, tako da bodo vsi vagoni pravilno in popolnoma obremenjeni pri nakladanju.

Pogosti so delovni sestanki in konference, v stalnih stikih pa so s postajno kurilnico, s sosednima razirnimima postajama v Zagrebu in Zalogu ter s transportni samimi. Vse to široko sodelovanje pospešuje hitrost prevoza in izključuje zastoj, ki bi sicer nastali. Glavni delež uspeha imajo premikači, ki tudi najbolj presejajo norme.

Kolektiv je dobro utrdil tudi delovno disciplino. Odstotek izostankov je zelo nizek; neupravičeni izostanki pa so silno redki. Tudi pri znižanju polne lastne cene so dosegli velike uspehe. Presegli so obveznosti v prvem polletju za 40%, in to predvsem z izboljšanjem tehničnega procesa dela, to je z uvedbo zračnih zavor, popraviljem vagonov na postaji ter s prekladanjem tovorov z lastno silo.

Aktivni so tudi na kulturno-prosvetnem področju. Vendar pa se delo ni dovolj razmahnilo zaradi pomanjkanja primernega prostora. Z graditvijo nove postaje se bo tudi kulturno delo izboljšalo. Imajo dobro urejen rdeči kotiček in mnogo železničarjev sodeluje pri raznih selekcijah kulturno-umetniškega društva v Sevnici.

Izredno skrb posvečajo vzgoji novih kadrov. Imajo šolo, ki jo vodi tov. Železnik. Del pohištva za šolsko sobo so izdelali mladinci-železničarji. Tov. Alojz Planinc pa je naredil miniaturo tirne naprave z vsemi signalnimi napravami. Za letos so imeli planirano, da bo 60 članov kolektiva opravilo strokovne izpite; že v prvi polovici leta pa je izpite opravilo 59 članov. Tov. Železnik je prevzel osebno obveznost, da bo do konca leta pripravil še 15 tovaršev za strokovni izpit.

Tako delajo železničarji enega najboljših kolektivov v državi.

V KRATKEM BODO V LJUBLJANI ODPRLI ŠE 10 MLEČNIH KUHINJ ZA OTROKE

Tromesečno tekmovanje pred tednom matere in otroka je ljubljanske žene prepešile razgibalo. Žene rajona Moste so navedale tekmovanje ženam rajona Siška, ki so tekmovanje sprejele in dodale še nove točke.

V Ljubljani je bilo doslej urejenih že 12 otroških igrišč in 21 mlečnih kuhinj, 10 pa jih bodo odprli v najkrajšem času. Eno od najlepših in najbolj

bile ene izmed prvih, ki so sklicale sestanek in pričele razmišljati, kje bi do bile prostor za ustanovitev mlečne kuhinje. Zedinile so se, da bodo mleko delile vsak dan od 16. do 17. ure na otroškem igrišču »Ciciban«. Ker niso imele kuhinje, jim je prisločila na pomoč upravnica DID-a, ki jim je dovolila, da kuhajo v kuhinji DID-a. Za kuhanje in delitev kakoa in kruha se je pristo-

Otroci v mlečni kuhinji terena »Ajdovščina«

biaskanih je otroško igrišče z mlečno kuhinjo »Ciciban« na Stadionu. Lepo urejeno otroško igrišče je na bivšem zapuščenem prostoru pred zgradbo Fizikalne zveze Slovenije, kjer imajo gugalnice, vrtiljake in podobno.

Veliko veselje imajo cicibani in pionirji tudi s 6 urnami. Srne so se že tako udomačile, da jedo kruh iz rok otrok. V kratkem pa bo otroke še presentel tov. Perovič, šef gradbenega oddelka FZS, ki se je že domnil za malega živega oslička, ki ga bo dal osedlati in bo na razpolago pionirjem za jahanje.

Obiski otroškega igrišča »Ciciban« so se v zadnjem mesecu, odkar posluje mlečna kuhinja, še znatno povečali, tako da je dnevno na tem igrišču okrog 150 do 200 otrok. Organizacija AFZ je namreč sporazumno s poverjeništvom za socialno skrbstvo prevzela vso organizacijo mlečnih kuhinj po terenih, žene 9. terena so

voljno javila tov. Kariš Tončka, kateri sleherni dan pomaga še katera od članic AFZ. Vsak pionir prejme pol litra mleka ali kakoa in kos kruha. Mleko in kakao so mlečne kuhinje prejele iz šolskih kuhinj, moko in sladkor pa potom nakaznice od poverjeništvu za socialno skrbstvo.

Tudi na Celovški cesti so žene II. rajona pred kratkim odprle otroško igrišče »Ziv-zav«, pri katerem je opravilo 14 žen 280 ur prostovoljnega dela.

Razen mlečne kuhinje na otroškem igrišču »Ciciban« so žene II. rajona organizirale mlečne kuhinje tudi v Gunceljah, Savljah, Stožicah, Novih blokkih, pri Kameniti mlizi in v Vizmarjih ter opravile pri tem 830 prostovoljnih delovnih ur.

Najmanj mlečnih kuhinj so organizirale žene rajona I., čeprav bi z iniciativno tudi tam našle primeren prostor za delitev mleka. D. M.

TEKMOVANJE FILMSKIH KROŽKOV

V okviru tekmovanja v čast II. kongresa Ljudske prosvete je izvršni odbor razpisal nagrade za najboljše okrajne odbore ljudske prosvete, ki so v celoti dvignili ljudsko prosveto v svojem območju, poleg tega pa še za najboljše uspehe na različnih področjih ljudsko-prosvetnega dela. Med temi je predvidena tudi nagrada za najboljše filmski krožek.

Filmski krožki so mlada ljudsko-prosvetna panoga, ki je lahko našla šele v današnjem času, ko imamo svojo lastno filmsko produkcijo, ki jo hočemo popularizirati in se zavedamo, kako veliko vlogo ima napredni film. Ker pa gledamo v naših kinematografih včasih tudi idejno in umetniško slabe filme in ker po drugi strani sicer idejno neoporečni filmi tudi niso brez napak, je tem bolj potrebno, da si zna gledalec izluščiti pozitivno ali negativno jedro predvajane filma. Gledalec, ki bo sposoben samostojno analizirati film, bo znal o njem kaj povedati tudi svoji okolici in bo dober film populariziral, a opozarjal tudi na eventualno reakcionarno vsebino ali umetniško nedogodnost. Prav taki ljudje, ki si žele izostriti svojo idejno in umetniško občutljivost ob gledanju filma, se združujejo v filmske krožke, kjer si ob stalnih diskusijah to svojo sposobnost še bolj razvijajo. V filmske krožke pa se nadalje vključujejo tudi vsi tisti, ki stalno obiskujejo filmske predstave in ki bi radi o filmu kaj izvedeli. Tam jim je na razpolago literatura o filmu, tako Filmski vestnik kakor tudi različne strokovne knjige in revije.

Ker filmski krožki kot visoka oblika izobraževalnega dela le počasi nastajajo na terenu, je bila v juniju na Izvršnem odboru Ljudske prosvete Slovenije kon-

ferenca vodij filmskih krožkov, ki so se je pa udeležili tudi tovariši, določeni od okrajnih odborov Ljudske prosvete za ustanovitev krožkov v posameznih okrajih. Konferenca je pokazala, da je delujočih filmskih krožkov zelo malo in je bil zato sprejet sklep, da se v času predkongresnega tekmovanja ustanove v vsakem okrajnem središču. Ti krožki pa bodo potem pomagali pri ustanavljanju drugih v okviru posameznih društev. Navzoči vodje filmskih krožkov so sklenili, da bodo tekmovali v naslednjih točkah, po katerih bo ocenila filmske krožke tudi komisija Izvršnega odbora Ljudske prosvete, da bo lahko dodelila najboljšemu nagrado:

Krožek bo organiziral diskusijo o vsakem predvajanem filmu na osnovi študija literature o filmu. Poleg tega bo v povezavi z Ljudsko tehniko in domačim kinematografom organiziral dva filmska sestanka o tehnični problematiki filma. Nadalje bo s pomočjo okrajne knjižnice sestavil pregled filmske literature in tudi vseh člankov, ki izhajajo v dnevnem časopisu. Do kongresa bo organiziral vsaj eno javno predavanje o filmu. Naročil se bo na Obzornik, kjer bo dobival navodila za svoje delo. Naposled je bilo še sklenjeno, da bodo krožki o svojem delu poročali ob koncu vsakega tromesečja, o važnih vprašanjih pa sproti.

Konferenca vodij okrajnih filmskih krožkov je rešila organizacijska vprašanja, poleg tega pa je s sprejetjem sklepov usmerila delo krožkov za prvo obdobje do kongresa. Iz poročil, ki jih je prejel Izvršni odbor, je razvidno, da se krožki le počasi organizirajo. Ker pa večina okrajev doslej ni poslala niti enega

poročila, sklepamo, da tam filmskih krožkov še niso organizirali. Zato morajo okrajni odbori Ljudske prosvete sedaj pohiteti, da zamujeno nadoknadijo, kajti sklepi konference so obvezni za vse odbore, torej tudi za tiste, ki svojih zastopnikov na konferenco niso poslali. Medtem ko bodo filmski krožki ocenjeni po svojem delu v okviru navedenih točk tekmovanja, pa bodo okrajni odbori Ljudske prosvete ocenjeni v smislu zgoraj navedenega pravilnika o uspehih v celotnem njihovem prizadevanju na področju Ljudske prosvete — torej tudi po tem, v koliko bodo pomagali pri ustanovitvi okrajnega filmskega krožka in drugih krožkov in v koliko jih bodo podpirali pri delu. Tega naj se okrajni odbori Ljudske prosvete in filmski krožki zavedajo ter se potrudijo, da bodo prevzete obveznosti izpolnili in s tem pomagali k čim uspešnejšemu tekmovanju tudi v tej ljudskoprosvetni panogi.

V. K.

Uspeh filma »Na svoji zemlji« v Ameriki

Jugoslovanske filme prikazujejo v Ameriki z velikim uspehom v kolonijah jugoslovanskih izseljencev. Za filmom »Slavica« so gledali jugoslovanski izseljenci v Chicagu, Clevelandu, Johnstownu in drugih severnoameriških mestih tudi prvi slovenski film »Na svoji zemlji«. Za ta film vlada med izseljenci velikansko zanimanje. Številni izseljenci prepuščejo več sto kilometrov, da bi lahko videli ta film o slavni časih slovenskih partizanov. Kinopredstave, pri katerih predvajajo jugoslovanske filme, se redno spreminjajo v močne izraze ljubezni in vdanosti naših izseljencev novi Jugoslaviji in njenemu vodstvu z maršalom Titom na čelu.

FIZKULTURA

Slovenija lahko sestavi zelo močno predstavniško nogometno moštvo

Nogometna zveza Slovenije je organizirala nogometni tečaj in nanj pozvala večje število najboljših in nadarjenih tekmovalcev slovenskih društev z namenom, da si pod strokovnim vodstvom profesorja DIF-a in priznanega trenerja tov. Bročiča izpopolnijo svoje tehnično znanje ter spoznajo in si osvoje šolo modernega nogometa. Praktični del tečaja je vsak dan dopoldne in popoldne na stadionu Odreda v Ljubljani.

Na stadionu smo kljub temu, da je večje število tečajnikov z vso pazljivostjo izvajalo kombinacijske poteze, hitro ugledno izredno postavnega trenerja, ki je budno motril skupino. V njej smo poleg liginih igralcev opazili temperamentalne igralce »Branika« Gajška, Plaznika in Winterhalterja ter talentiranega »Jadraneveca« igralca Fajona. To je A grupa tečaja, v kateri je Odred zstopan z naslednjimi igralci: Benzig, Kumar, Medved, Pelikon, Piskar, Rutar, Zigon, Razbornik, Čenč in Osrečki.

Čeprav so iz treh društev, pa se igralci hitro uvajajo v moderni sistem. Tov. Bročič jih sproti opozarja na napake in hibe ter jim daje ustrezna navodila. Igralci, ki so, kot smo opazili zelo disciplinirani in marljivi, uspešno izvršujejo trenerjeve naloge. Ko so pred nekaj dnevi igrali trening tekmo z beograjskim Metalcem, katerega moštvo je prispelo iz Beograda samo zato, da se pod Bročičevim vodstvom dobro pripravi za turnejo po Švici, smo opazili pri posameznikih koristne spremembe v njihovih igri. Moštvo je kot celota večkrat izvedlo duhovite in premišljene poteze. Tekma se je končala s tesno, vendar z zasluženim zmago tečajnikov.

V A grupo so še pozvali Korpar (Gorica), Vidak in Stifitar (Nafta) ter Oprešnik, član Rudarja. Medtem, ko se je Korpar odzval vabilu, pa vodstvo Rudarja in Nafta zadržuje omenjene igralce iz že večkrat omenjenih klubskih tendenc.

Po končanem dopoldanskem tečaju A grupe, ki traja od osme do desete ure, začne trening B grupe. Tega vodijo pod nadzorstvom Bročiča slovenski trenerji Gomolj, Pišek, Repotičnik, Čoh, Božič, Bajt in Jenko. Trening poteka po že od Bročiča izdelanem in skupaj z njimi proučenem planu. V B grupi so Dečman, Hanzl, Novak, Podboršek, Rihar, Mihovec, Smole (Odred) ter igralci Branika Svetič, Grabrijan, Hren, Oslavnik in Zelezinger; torej večinoma mlajši, še nenkušeni toda nadarjeni igralci. Vendar se po prihodu B grupe trening nekaterih igralcev iz A skupine še ne konča. Bročič zadržuje enega, drugič drugega igralca ter ga izpopolnjuje. Ob neki priliki smo pri-

sostvovali treningu vratarja Benziga. Nadarjenemu vratarju Odreda je Bročič kmalu našel ranljiva mesta. Toda z ravno vanje plasiranimi žogami, jim je Benzig posvetil več pažnje.

Tečaj zahteva od vsakega posameznika polno mero marljivosti, discipline in za tako kolektivno igro kot je nogomet, prepotrebnega tovrstiva. Vse te vrline kažejo tečajniki ob vsaki priliki in izgleda, da jih je resno, sistematično delo popolnoma prevzelo.

TRENER BROČIČ O DOSEDANJH HIBAH IN LEPSI BODOČNOSTI NOGOMETA V LR SLOVENIJI

Ko smo tovariša Bročiča vprašali za njegovo mišljenje o preteklosti in bodočnosti slovenskega nogometa in koliko bo tečaj prispeval k njegovemu napredku, nam je dejal:

»Preden vam lahko kaj več povem o tem, moram analizirati nekatere vzroke, ki so krivi, da slovenski nogomet ni na tistem nivoju kot bi lahko bil.

Slovenski nogometaši so bili na aktivnem počitku vse mesec julij. Zaradi tega sem jih moral postopno osposabljanje za naporno delo, ki je sledilo pozneje. Sistematični trening nogometaša traja namreč skozi vse leto brez prestanka. Delamo ga na pripravljeno, tekmovalno in prehodno fazo. Toda odmor začne šele v prehodni fazi. Odmora ne smemo napačno razumeti. To ni pasivni, temveč aktivni odmor, v katerem si nogometaš z dopolnilnimi športi, kot na primer smučanjem, odbojko, košarko itd. krepí svoj organizem.

Moja naloga je, — je nadaljeval tov. Bročič — da najboljšo slovensko nogometaše in trenerje popolnoma spoznam s celotno problematiko nogometa, to je, da jih spoznam s specialno telesno pripravo nogometaša, s šolo tehnike in šolo taktike nogometa. Igralci in trenerji si morajo na tem tečaju pridobiti vse potrebno znanje in predstavo omenjene problematike, jo obvladati in pridobljeno znanje v teku nadaljnje dela vedno bolj izpopolnjevati. Poleg tega morajo trenerji obvladati metodške postopke vse te problematike.

SLOVENSKI NOGOMETAŠI SO BILI BORBENI TODA V TAKTIKI ZELO TIROMASNI

Fizična priprava je v vsakem športu osnova, na kateri temelji izpopolnjevanje v tehniki in taktiki. Slovenski nogometaši so zelo krepke konstitucije: oni so gibčni, hitri, močni, borbeni, pa tudi precej vzdržljivi. Toda oni si morajo vse te lastnosti stalno izpopolnjevati s sistematičnim delom; posebno morajo povečati svojo delovno sposobnost, kajti sodobni nogomet zahteva, da je nogometaš tako rekoč vseh 90 minut stalno v gibanju, stalno v sprintu.

Moram priznati, da so bili slovenski nogometaši v pogledu tehnike in taktike zelo siromasni. Njim niso bili poznani niti najbolj elementarni pojmi iz teh področij. To stanje je vsekakor posledica pomanjkanja strokovnega trenerkega kadra. Ob tej priliki pa moram poudariti, da slovenski nogometaši hitro in lahko razumejo in obvladajo obsežnost tehnike in taktike.

Moštvo sestavljeno iz najboljših nogometašev, bi že po enem letu prišlo v I. zvezno ligo

Reakcionarno je in nedopustno mišljenje, da Slovenci nimajo dovolj smisla za nogomet, igralci, ki so na tečaju nimajo samo dovolj smisla, temveč so še prav vsi talentirani nogometaši. Od teh nogometašev se bo lahko ustvarila zelo močna reprezentanca. Poleg igralcev, ki so na kurzu, sem prepričan, da je po raznih moštvi v Sloveniji še mnogo nadarjenih nogometašev.

Za kvalitetni dvig slovenskega nogometa je predvsem potrebno, da Slovenija ustvari svoje predstavniško moštvo, ki bi bilo sestavljeno iz najboljših slovenskih nogometašev. Takšno moštvo bi bila avangarda slovenskega nogometa. Globoko sem prepričan, da bi tako moštvo v teku enega samega leta prišlo v I. zvezno ligo in se uvrstilo med naša najboljša moštva v državi. Toda še več prepričan sem, da bi bilo tako slovensko moštvo tudi eden od najresnejših kandidatov za osvojitve titule državnega prvaka.

Mislím, da ni potrebno govoriti o tem, v kakšni meri bi obstoj takšnega moštva in njegove borbe proti najboljšim jugoslovanskim ekipam, kot na primer Partizana, Rdeče zvezde, Hajduka, Dinama, Metalca itd. povzdignile zanimanje za nogomet v Sloveniji in doprinesle k njegovemu kvalitetnemu napredku. Takšno slovensko moštvo, avangarda slovenskega nogometa bi bilo najtesneje povezano z vsemi ostalimi slovenskimi moštvi, ker bi sodelovalo za nenehno izpopolnjevanje trenerjev in instruktorjev teh moštvi, za prenašanje svojih izkušenj in za ustvaritev enotne metode dela itd.

Če se bodo slovenska moštva povezala na tak način in če si bodo ostvarila tako enotnost, potem bo slovenski nogomet na najboljši poti, da postane »lider« jugoslovanskega nogometa,« je zaključil tov. Bročič. k.

Plavalna reprezentanca Splita je premagala reprezentanco italijanskih pokrajinskih klubov s 64:56

Split, 17. avgusta. — Včeraj je bilo v Splitu pred 12.000 gledalci plavalno srečanje med reprezentanco Splita in italijansko pokrajinsko reprezentanco, a v waterpoolu med Hajdukom in italijansko pokrajinsko reprezentanco. V plavanju je zmagala reprezentanca Splita z rezultatom 64:56, a v waterpoolu italijanska pokrajinska reprezentanca s 3:2 (1:2).

Italijanski pokrajinsko reprezentanco je sestavljala akoraj kompletna italijanska državna reprezentanca, a ekipa Splita so okrepili Vidovič, Kvinc, Korpes, Finci, Grkinič, Juvančič, Puhar in Pelanova. Plavalka Bojka Grkinič je postavila nov državni rekord na 200 m prosto s časom 2:44,8 (stari rekord je bil tudi njen s časom 2:48,0). Na tem srečanju so bili postavljeni naslednji italijanski rekordi: 200 m prosto, ženske: Caligaris 2:42,3; 200 m prsno, ženske: Del Ry 3:20,2; Štafeta 4 x 100 m prosto: 4:09,7.

Mednarodni šport

V ZDA postavili japonski plavalci nove svetovne rekorde

LOS ANGELES, 17. avgusta. Na mednarodnem plavalnem tekmovalju v Los Angelesu je bil dvakrat zrušen svetovni rekord v plavanju na 1500 m prosto. Japonec Hasegawa Hiroe je v izločilnem tekmovalju preplaval 1500 m v času 18:35,7 min. Čez 29 min. (v drugem predtekmovalju) je ta rekord zboljšal Hiroeši Furusaki, ki je plaval v rekordnem času 18:19,9 min. Stari rekord v tej disciplini je imel od leta 1928 Amano s časom 18:53,8 min. Furusaki je preplaval prvih 800 m v času 9:40,5 min. In postavil tudi v tej disciplini nov svetovni rekord, ki ga je imel Američanec Smith z 9:50,9 min.

NOV GORDIENOV SVETOVNI REKORD V METU DISKA 56,97 m

HELSINKI. — Američanec Gordien je na mitingu v Helsinkiju postavil v metu diska nov svetovni rekord — 56,97 m.

BROCKLIN. Po končanem tekmovalju v medicinskem finalu za Davison pokal sta odšla italijanska teniška igralca Cucelli in Del Bello na teniško prvenstvo ZDA. V igri dvojice sta v prvem krogu premagala dvojico Trevis-Russell s 6:2, 6:3 in 6:0.

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave 52-61 do 52-65. Telefon narodniškega oddelka 30-30. — Telefon oglasnega oddelka 36-85. — Štev. ček. računa 6-90601-0.

OBVESTILA

RAZPIS MEST NA TEHNIŠKI FAKULTETI V LJUBLJANI

Na prošlog dekanata tehniške fakultete v Ljubljani razpisuje Ministrstvo za prosveto: I. mesta izrednih profesorjev oz. docentov za naslednje predmete: 1. Tehnologija silikatov in Gradbeni material kemijske tehnike. 2. Tehnologija katalitskih procesov in Elektrokemične industrije. 3. Tehnologija usnja in Surovine kemijske industrije. 4. Kemijska tehnologija vlaknin in Plaziranja v kemijski industriji. 5. Tehnologija organskih barvil in Obratno nevarnosti. II. mesta honorarnih predavateljev za predmete: 1. Mineralogija za kemike. 2. Ekonomika in organizacija industrijske proizvodnje. 3. Obratna higiena in prva pomoč. 4. Proizvodnja amorganskih soli. 5. Tehnologija umetnih mas. 6. Kemijska predelava premogov. 7. Kemija in kemijska tehnologija lesa. 8. Tehnologija papirja. Kandidati naj predložijo prijave za mesta z dokazi o uspešnih dosedanjih delovanjih v stroki in z izbranim življenjepisom Ministrstvu za prosveto, oddelku za znanost in visoko šolstvo, do 1. septembra 1949.

NATEČAJ

za sprejem dijakov v Tehnično srednjo šolo — avtoremontni odsek

Ministrstvo za lokalni promet sporoča, da prične v norem šolskem letu v sklopu tehnične srednje šole — strojnega oddelka I. letnik avtoremontnega oddelka. Vsi študijski pogoji kot so pouk, čas trajanja in zaključno zvanje so enaki pravilom TSS. Vpisovanje za I. letnik v šolskem letu 1949-50 bo od 29. avgusta do 3. septembra 1949 v prostorih Ministrstva za lokalni promet LRS — Knafljeva ul. 7, soba št. 28. Pogoji oziroma za vpis potrebni dokumenti so: 1. Prošnja kolkovana z 10 din. in kot priloga lastnorčno pisan življenjepis kolkovana s 3 din. 2. Rojstni list (v primeru starosti nad 18 let mora priložiti priložiti potrdilo o veljavnosti pravic). 3. Potrdilo o državljanstvu. 4. Izpovedalo o izvršenem nižjem tečajnem 5. Dijaški, ki reflektirajo na študentsko, morajo predložiti potrdilo o imovinskem stanju staršev, izdano od finančnega oddelka OLO in priporočilo oddelka za socialno skrbstvo ali oddelka za prosveto OLO. Vsa ostala pojasnila pri vpisovanju.

VABILO

za ustanovni občni zbor Potrošniške zadruga rajona III — Moste, ki se vrši v sredo dne 24. avgusta ob 19.30 v dvorani bivšega kina — Moste v Predovičevi ulici, Moste.

Dnevni red: 1. Otvoritev in pozdrav pripravljalnega odbora. 2. Volitev delovnega predsedstva. 3. Poročilo pripravljalnega odbora. 4. Referat o delu razvoju in nalogah slovenskih potrošniških združenj. 5. Odznanje in sprejem pravil. 6. Diskusija. 7. Volitev upravnega in nadzornega odbora in njih nameravnikov. 8. Splevanje o višini zadolžitve. 9. Sposobni predloži. 10. Sklepanost in zaključek. Ako zbor ne bi bil sklenjen, se še 8 dni vrši nov zbor, ki sklene veljavno ne glede na število prisotnih delegatov. Zborni naj se udeležijo poleg delegatov, ki so bili izvoljeni na festivalih »Slovenski študijski zbor«, tudi ostali člani rajona Moste. — Priprava: Lokalni odbor Potrošniške zadruge rajona III — Moste.

DANI

Ljubljana, Maribor in Slov Primorje

DNEVNI SPORED ZA ČETREK 18. VIII.

Poročila: ob 5.15, 6.20, 12.30, 14.30, 19.30 in ob 22.00. 5.00 Pozdrav delovnim ljudem — 6.00 Jutrani koncert — 12.00 Lahke opoldanske koncerte — 12.45 Zabavna glasba — 13.00 Glasbena oddaja za pionirje — 13.20 Uganite, kajigramo — 14.00 Pojo slovenski vokalni ansambli — 14.45 Lahka glasba — 15.00 Šahovsko predavanje — 15.10 Peter Stojanovič: Sonata za violo in klavir. Izvajata: Gustavo Cappono in Pavel Sivica — 15.30 Slovenski pevski zbori — 18.45 Ljudska univerza — Zanimivosti o steklu — 19.00 Plesna glasba — 19.45 Zabavna glasba — 20.00 Radijski dnevnik — 20.15 Slovenske narodne in umetne pesmi — 20.45 Literarna oddaja. — Iz Multatolijevih manj znanih del — 21.15 Hrvatska umetna glasba (prenos iz Zagreba) — 22.30 Nočni koncert. Na spredu: Riccardo Zandonati, Enrico Hornolli, Ottorino Respighi in Carlo Alberto Pizzini.

DNEVNI SPORED ZA PETEK 19. VIII.

Poročila: ob 5.15, 6.20, 12.30, 14.30, 19.30 in ob 22.00. 5.00 Pozdrav delovnim ljudem — 6.00 Jutrani koncert — 12.00 Opoldanski koncert. Na spredu: A. Dvořak in B. Smetana — 12.45 Zabavna glasba — 13.00 Oddaja za ljudske odbore. — Naloga Ljudskih odborov ob pričetku novega šolskega leta — 13.20 Izvajajo mali orkestri — 14.00 Iz slovenskega sodbine in komorne glasbe — 14.45 do 15.30 Narodne pesmi slovenskih narodov — 15.00 Kulturni pregled — 18.30 Pogovor s pionirji — 19.00 Pojo slavni tenorji — 19.45 Lahka glasba — 20.00 Marx in Engels tvorca znanstvenega socializma — 20.10 Popolnari vodni koncert — 21.00 Poje tržaški komorni zbor P. v. Ubaldo Vrabca — 21.30 Plesna glasba — 22.00 Slovenska lahka glasba — 23.00 Komorna ura francoskih impresionistov.

SAH

Velemojster Naidorf v Novem Sadu

Novi Sad, 17. avgusta. Argentinski šahovski velemojster Naidorf je imel včeraj v Novem Sadu handicap match na 10 deskah s ekipo novosadskih prvorazrednih šahistov. Po izredno zanimivi igri je Naidorf zmagal z rezultatom 7:3 (6 partij je dobil, 2 izgubil in 3 remiral). Argentinskega velemojstra sta premagala major Vjekoslav Logar in dr. Raduško Hilič, remiral pa sta Bogovoj Smanekovič in Nikola Stojanovič. Naidorf bo odigral danes simultanko s 20 igralci. Med njimi bo 15 pripadnikov Jugoslovanske armade.

MLADINSKO SAHOVSKO PRVENSTVO

Beograd, 17. avgusta. V osmem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Dime — Belušić remis, Simonović 0:1, Martinovski remis, Cvetković — Ribarić 0:1, Miholić 0:1, Njegovan remis, Strčić — Podkrajšek 0:1, Križanec remis, Križanec — Uhlir remis, Osmanlijev — Križanec remis, Dubiš 0:1. Po osmem kolu je stanje naslednje: Križanec 7 točk, Miholić 5 in pol, Strčić, Dime, Uhlir in Simonović po 5, Belušić, Cvetković in Martinovski po 4 in pol, Križanec 4 in pol, Podkrajšek, Ribarić in Raduško po 4, Dubiš in Njegovan po 3, Kováč 2 (1) in Osmanlijev in Sigi po pol točke.

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave 52-61 do 52-65. Telefon narodniškega oddelka 30-30. — Telefon oglasnega oddelka 36-85. — Štev. ček. računa 6-90601-0.

DNEVNE VESTI

Božidar Jakac, Retrospektivna razstava v Moderni galeriji je podaljšana še do nedelje 21. avgusta.

Dekanat filozofske fakultete univerze v Ljubljani obvešča slušatelje, da je treba vložiti prijave za diplomske in delne izpite, ki se bodo opravljali v septembru, najkasneje do 27. avgusta 1949 v pisarni dekanata, Tiskovine za prijave se dobe pri vratarju univerze. 2245

Otroška klinika v Ljubljani opozarja starše in svoje otroke, ki so oskrbovali v navedeni ustanovi, da v interesu bolnikov, reda, higijene in brezhibnega obrata od 31. avgusta 1949 dalje ne dovoljuje več obiskov.

V Domu igre in dela — Moste (Savska kolonija) bo vpisovanje otrok v petek 19. t. m. od 8-10 dopoldne in od 4-6 popoldne. Matere, katere nameravajo poslati svoje otroke v DID, naj jih ta dan prijavijo, ker se bo potem število zaključilo.

Domu Planice bo nočoj ob 21. uri solistični koncert violonista Provanca in sopranistke Mitojkovic, pri klavirju Hribarjeva. 2241

Pevski zbor Glasbene matice v Ljubljani, Začetek rednega studija je v torek 23. avgusta. Vabimo nove pevce in pevke z vstopno doznano. Prijava pri rednih vajah v torkih in petkih ob 20. uri v Lavovski dvorani v poslopiju Akademije za glasbo, Gosposka ul. 8-III. — Odbor.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS obvešča:

Vsa podjetja, ustanove in ljudske odbore (ulične poverljivke), da za zamudnike takoj oddajo spiske potrošnikov in rekapitulacije pristojnim okrajnim oziroma rajonskim ljudskim odborom, le-ti pa pregledane in potrjene spiske predložijo podružnicam Narodne banke najkasneje do 20. avgusta. Isto velja za potrošnike, ki so dobili potrošniške nakaznice šele na podlagi reklamacije. Tista potrošnika, ki še sploh niso prejeli živilskih nakaznic in so upravičeni do njih ter so vneseni v reklamacijski spisek za avgust, naj podjetja, ustanove in krajevni ljudski odbori (ulični poverljivki) vnesejo v septembrske spiske potrošnikov na podlagi potrdila, ki so ga predložili za mesec avgust. Pri teh potrošnikih morajo podjetja, ustanove in krajevni ljudski odbori (ulični poverljivki) naznačiti, da so vneseni v spisek brez predpisane potrdila, na osnovi česar bo podružnica Narodne banke sama oddala potrošniško potrdilo za mesec september. — Iz pisarne MTP.

POVERJENISTVO ZA TRGOVINO IN PRESKRBO MLO LJUBLJANA

poziva vse popisovalce, ki so sodelovali pri popisu potrošnikov zamejane preskrbe mesta Ljubljane, dne 15. avgusta, ob 8. uri zjutraj glasilo na dotičnih terčnih o. okoljih, kjer so popis vršili, ter se javijo pri terenskem sekretarju OF. Vsi popisovalci so dolžni, da se odzovejo našem pozivu.

SOLSTVO

Na nižji gimnaziji v Starem trgu pri Ložu bodo popravni izpiti: za vse tri razrede I. septembra, za II. in III. razred 2. septembra, nižji tečajni izpit 3. septembra (imenen) in 5. septembra (ustno); popravni izpiti za dijake, ki so padli; jurniški pri nižjem teč. izpitu, bodo 3. septembra. Začetek izpitov je ob 9. Prošnja za dovoljenje polaganja izpitov, kolkovano 3 10 din. je vložiti na ravnateljstvo šole do 30. avgusta.

KONCERTI

Koncert mešanega zbora, simfoničnega orkestra in narodnih plesov bo v soboto 20. avgusta ob 20. uri na Pogorčarjevem trgu. Pel bo najboljši hrvaški mešani zbor Kole iz Šibenika pod vodstvom Danila Danon. Simfonični orkester in plesna skupina sta iz Zagreba SKUD Pavao Markovac. Vstopnice potom sindikatov.

VESTI IZ MARIBORA

Četrek 18. VIII.: lekarna Rems, Meljska cesta št. 2. Petek 19. VIII.: I. mestna lekarna, Partizanska cesta št. 1.

OGLASI

INSTRUKTORJA iščem za matematiko za IV. razred gimnazije v Naslov v ogl. odd. »Ljudske pravice«, Kopitarjeva 2. 2242

OSMRNICE

Sindikalna podružnica uprave Kamnelomov. Kranj, sporoča žalostno vest, da je 15. avgusta t. l. nenadoma izginilo premiral njen član, tovariš JANEZ BASELJ, šofer. Pogreb pokojnika bo 18. avgusta t. l. ob 17. uri izverženo hišo žalosni Priskovca (imenen) pokopališče v Šimkovo. Zvestost tovariša bomo ohranili v našem spominu. Kranj, 17. avgusta 1949. — Sindikalna podružnica št. 2. Kranj.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadikovanu zapustil dne 14. avgusta 1949 naš ljubljani sin in brat FERLIGO RAJKO, b. por. J.A. št. KP. — Zaljubljeni ostali: obo. Janko, mati Jelka, brat Davorin, sestre Lenč, Valerija, Jožica. Ana ter ostalo sorodstvo. Pogreb je bil 16. avgusta 1949 iz mrlišavnice vojne bolnice v Polju.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so ob prerani in bridki izgubi našega nepozabnega FEGIC BOŽA sodelovali z nami in podali njegov spomin. Posebno se zahvaljujemo Minotu za vse pomoč, sekretarju Mirota in predstavniku združenja voj. invalidov, ki so nam vsem množičnim organizacijam darovalcem vnovci in ovtarja ter vsem, ki so predragoga nam Boža spremlili v njegov prerani grob. — Ljubljana, Ribnica, Kranj, Celje, 17. avgusta 1949. — Zaljučna ženka Rada s hčerko Vitko, mama, brat, sestri in ostalo sorodstvo.

KINO

LJUBLJANA MOSKVA: Avstrijski film »Dunajsko melodija«. F N 180. Predstava ob 18.30 in 20.30. SLOVA: Ameriški film »Mr Smith v senca«. F N 179. — Predstava ob 17.30 in 20.30. LETNI TIVOLI: Sovjetski film »Dela Arbatovih« pregled 5/49. — Predstava ob 20.30. TRIGLAV: Poljski film »Jeklena srca«. »Jekla in borba proti njej«. Predstava ob 20.30. SISKKA: Sovjetski film »Osvobodena zemlja«. bosanski mes 16. — Predstava ob 20.30. MARIBOR PARTIZAN: Ameriški film »Struča v Oxfordu«. F. N. 186. UDARNIK: Angleški film »Carneval«. F. N. 181. — Predstavi ob 18.30 in 20.30. LETNI: Angleški film »Bežno sredanje«. F. N. 177. — Predstava ob 20.30. CELJE METROPOL: ameriški film »Noč v Casablanci«. Srbski nesposobni IT. KRANJ STORZI: Sovjetski film »Dva borce«. F N 177. KAMNIK: Sovj. barvna risanka »Carobni konjček«. Pionirski pregled 5. Čovljarski uraduje, Dimnikarček in SS-ovel. PTUJ: Sovjetski film »Fant iz našega kraja«. Pionirski pregled 4. NOVO MESTO: Za petek — nemški film »rie«. ob 20.30. NO. OMEŠTO: Za petek — nemški film »Kamija in ljubezens«. ob 20.30.

BESEDA NAŠIH BRALCEV!

Ljudski inšpektorji odstranjujejo nepravilnosti v preskrbi

Ljudski inšpektorji v Delavskem domu v Ljubljani so ugotovili, da gnije v kleti večje količina krompirja. Skupaj s člani pristojne kontrolne komisije so nato izvršili pregled ter ugotovili naslednje: podjetje »Ekonom« je oskrbelo za menzo Delavskega doma letos v juliju 15.415 kg krompirja. Krompir je bil zaradi dežja moker, kljub temu pa so ga vskladili. Niso ga razgrnili, čeprav je v skladišču dovolj prostora za to, ampak so pustili vsega na kupu. Tovarišica, ki vodi skladišče je upravnik menze opozorila na to, vendar se upravnik ni zmenil za to opozorilo. Po desetih dneh je začel krompir že močno gniti in se ga je pokvarila večja količina. Takoj po pregledu so ljudski inšpektorji

in člani pristojne komisije odredili, da je treba v 24 urah prebrati ves krompir in še zdravega razgrniti v prostornem skladišču. Tisti, ki so odgovorni za tako malomarno ravnanje, pa bodo odgovarjali pred sodiščem.

Tudi v menzi splošnega stavbnega podjetja je grupa ljudskih inšpektorjev izvršila kontrolo. Ugotovila je, da se je v menzi hranil nameščenec dermatološke klinike že od začetka letošnjega leta, za kar pa ni oddajal živilskih nakaznic. Seveda so bili s tem oškodovani delavci in nameščenci podjetja, ki so nakaznice redno oddajali. Ljudski inšpektorji so predlagali, da se nameščencu zaračuna hrana po ceni, ki je v prosti prodaji.

Poročila iz naših krajev

Zene še odločneje nadaljujejo borbo za socializem. Koncem julija je bilo v Šoštanju zasedanje okrajnega plenuma AFZ. Udeležile so se ga delegatke vsega okraja. Po govoru okrajne sekretarke AFZ je sledila diskusija, ki je nakazane probleme: mobilizacija delovne sile, združništva, borbe proti misticizmu, zaščite žene in otroka, je bolj razčlenila.

Za tem so bile volitve najboljših tovarišic za oblastno konferenco AFZ.

K zaključku zasedanja žena so delegatke med drugim sklenile, da bodo zgradile v Šoštanju otroško jasli, v Velenju in Pesju ustanovile DID-a, da bodo po raznih krajih v okraju uredile otroška igrišča, da bodo v Šoštanju odprle otroško restavracijo, da bodo v industrijskih centrih ustanovile terenske kuhinje za predšolske otroke, pomagale počitniškim kolonijam. Za naše matere bodo organizirale 25 predavanj o zdravstvu, vzgoji in oskrbi otrok itd. Zene Šoštanja so napovedale tekmovalje vsem ženam ostalih vaških odborov v okraju. M. B. T.

O delu ljudske knjižnice v Škofji Loki. Kmalu po osvoboditvi je bila v Škofji Loki obnovljena knjižnica, ki je doslej zbrala že 2300 knjig.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje dne 17. avgusta: Nad Irsko in južnim Uralom imamo jedri visokega zračnega pritiska, ki se polagoma premikata proti vzhodu. Med ti dve središči pa se je vrnila močna dolina nizkega zračnega pritiska, ki se vleče od polotoka Kola do Jadrana. Po navedeni dolini pritiska k nam hladen polarni zrak, ki bo povzročil pogoovne padavine v Sloveniji.

Vremenska napoved za četrtek 18. avgusta: Pretežno oblačno s krajevnimi padavinami zlasti v jutranjih urah. Temperatura bo padla pod 20 stopinj C. Prevladovali bodo severovzhodni vetrovi.